

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: WYCHOWANIE FIZYCZNE	Klasa: 1TM
Nauczyciel: PRZEMYSŁAW ANTONIAK	Poziom: PODSTAWOWY
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półrocze: I i II
Program nauczania: Krzysztof Warchol - Program nauczania wychowania fizycznego dla liceum, technikum oraz branżowej szkoły I i II stopnia	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych W klasie I kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia: 1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne, 2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć, 3) sprawność fizyczną (kontrola): --siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30 s [według MTSF], --gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia [według MTSF], --skok w dal z miejsca [według MTSF], --bieg ze startu wysokiego na 50 m [według MTSF], --bieg wahadłowy na dystansie 4 x 10 m z przenoszeniem klocków [według MTSF], --pomiar siły względnej [według MTSF]: ☐ ☐ zwis na ugiętych rękach – dziewczęta, ☐ ☐ podciąganie w zwisie na drążku – chłopcy, --biegi przedłużone [według MTSF]: ☐ ☐ na dystansie 800 m – dziewczęta, ☐ ☐ na dystansie 1000 m – chłopcy, --pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera. 4) umiejętności ruchowe: --gimnastyka: ☐ ☐ przerzut bokiem, ☐ ☐ przewrót w tył do rozkroku, --piłka nożna: ☐ ☐ uderzenie piłki zewnętrznym podbiciem, ☐ ☐ prowadzenie piłki zewnętrznym podbiciem ze zmianą kierunku poruszania się i nogi prowadzącej, --koszykówka: ☐ ☐ rzut do kosza z dwutaktu po zwodzie pojedynczym przodem, ☐ ☐ podania piłki jednorącz w parach, --piłka ręczna: ☐ ☐ rzut na bramkę z wysokości po zwodzie pojedynczym przodem, ☐ ☐ podania jednorącz półgórne po przeskoku, --piłka siatkowa: ☐ ☐ atak przez „plasowanie” piłki, ☐ ☐ zagrywka sposobem górnym z wysokości. 5) wiadomości: --uczeń zna nowoczesne urządzenia do pomiaru aktywności fizycznej (odpowiedzi ustne lub pisemny test), --uczeń wie, co to jest komercjalizacja sportu. 5a) wiadomości z edukacji zdrowotnej: --uczeń definiuje pojęcia: asertywność, empatia, --uczeń wie, co to jest tętno, ciśnienie tętnicze.	
Podręczniki obowiązkowe:	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne:	

<p>Formy sprawdzania wiadomości:</p> <ul style="list-style-type: none">- sprawdziany praktyczne- znajomość terminologii	<p>Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:</p> <p>Założenia ogólne</p> <p>Ocenianie z wychowania fizycznego jest integralną częścią wewnątrz szkolnego systemu oceniania szkoły.</p> <p>Ocena śródroczna lub roczna ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego.</p> <p>Ocena śródroczna lub roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uwzględnia się przede wszystkim wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania oraz systematyczność i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego.</p> <p>Ocena z wychowania fizycznego może być podniesiona za dodatkową aktywność ucznia, np. udział w zajęciach rekreacyjno-sportowych, zawodach sportowych, turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych, konkursach plastycznych i literackich o tematyce sportowej, wyjazdach na basen itp.</p> <p>Szkolne ocenianie z wychowania fizycznego ma być czynnikiem motywującym młodzież do aktywności fizycznej w wymiarze teraźniejszym i przyszłościowym.</p> <p>Obniżenie oceny z wychowania fizycznego na koniec półrocza lub roku szkolnego następuje wskutek negatywnej postawy ucznia, np. częste braki stroju, niesystematyczne ćwiczenie, sporadyczne uczestniczenie w sprawdzianach kontrolno -oceniających, brak właściwego zaangażowania w czasie poszczególnych lekcji, niski poziom kultury osobistej itp.</p> <p>Uczeń może być zwolniony z zajęć wychowania fizycznego decyzją administracyjną dyrektora szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.].</p> <p>W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć wychowania na okres uniemożliwiający wystawienie oceny śródrocznej lub rocznej na koniec roku szkolnego, zamiast oceny nauczyciel wychowania fizycznego wpisuje „zwolniony” albo „zwolniona” [Rozporządzenie MEN z dnia 3.08.2017 r.].</p> <p>Uczeń, który opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec półrocza lub roku szkolnego.</p> <p>Rada pedagogiczna szkoły, w której uczeń opuścił z własnej winy lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, może ustalić dla ucznia egzamin klasyfikacyjny.</p> <p>Egzamin klasyfikacyjny obejmuje zadania praktyczne (umiejętności ruchowe ,które były przedmiotem nauczania w trakcie półrocza lub roku szkolnego.)</p>
<p>Uwagi o ocenianiu:</p> <ul style="list-style-type: none">- uczeń dwa razy w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,	

Szczegółowe kryteria oceny semestralnej lub rocznej z wychowania fizycznego

1. Ocena celująca

Ocenę celującą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 5 kryteriów i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

-jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in.

posiada odpowiedni strój sportowy,

-nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

-charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej,

-używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

-bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

-reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie powiatu, rejonu, województwa lub w zawodach ogólnopolskich,

-systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,

-jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej,

uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

-w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95–100% zajęć,

-w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,

-wzorowo pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

-pokazuje i demonstruje większość umiejętności ruchowych,

-prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

-potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

-umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń,

-w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,

-poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

-zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,

-samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,

-uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,

-dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

-oblicza wskaźnik BMI,

-podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

-zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,

-ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

-wykonanie zadania ruchowego przez ucznia może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących,

-potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności,

-wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektywnie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, rzuca celnie do kosza,

-stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych,

-stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 3 kryteria):

-zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę bardzo dobrą lub celującą,

-stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

-posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

-wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,

-ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

2) Ocena bardzo dobra

Ocenę bardzo dobrą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 4 kryteriów i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 4 kryteria):

-jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów,

-nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

-charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,

-używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

-chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego

na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

-reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim lub gminnym,

-niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,

-niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym,

-jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 4 kryteria):

-w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 90–94% zajęć

-pokazuje i demonstruje niektóre umiejętności ruchowe,

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela,
- uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- oblicza wskaźnik BMI,
- czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- potrafi wykonywać ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie zawsze efektywnie, np. sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do ko-, np. sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do ko- np. sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do kosza,
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej w trakcie zajęć,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę bardzo dobrą lub dobrą,
- stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

3) Ocena dobra

Ocenę dobrą na pierwsze półrocze lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia 3 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,
- nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym,
- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85–89% zajęć,
- w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
- umie z pomocą nauczyciela lub współwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,
- nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za wyraźną namową nauczyciela,
- uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- oblicza wskaźnik BMI,
- raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
- wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- potrafi wykonywać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza,

-nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej, stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę dobrą,
- stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

4) Ocena dostateczna

Ocenę dostateczną na półroczu lub ocenę roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnych

powodów,

- nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej,
- często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,

- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 65–74% zajęć,

- w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,

- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,

- często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,

- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga zawsze dodatkowej interwencji wychowawczej

prowadzącego zajęcia;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,

- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną,

- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,

- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

- nie oblicza wskaźnika BMI,

- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,

- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi,

- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- potrafi wykonywać ćwiczenia o niskim stopniu trudności,

- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,

- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju

5) Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą na półroczu lub ocenę roczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,

- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej,

- bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
 - nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
 - nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
 - nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
 - nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;
- b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 1 kryteria):
- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 55-64% zajęć,
 - w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
 - nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
 - nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
 - nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Biznes i zarządzanie	Klasa: ITM
Nauczyciel: Urszula Przybylska	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półrocze I i II
Program nauczania: Krok w biznes i zarządzanie w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: Wymagania edukacyjne 1h I Osoba przedsiębiorcza 6h II Podejmowanie decyzji, praca zespołowa i kreatywne myślenie 5h III Zarządzanie projektami 5h Sprawdzian 1h IV Gospodarka rynkowa 6h V Finanse osobiste 5h Sprawdzian 1h IV Warsztat z realizacji projektu 2h	
Podręczniki obowiązkowe: Z. Makiela, T. Rachwał Krok w biznes i zarządzanie – Nowa Era Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Karty pracy ucznia z przedmiotu	

*Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25*

Wymagania formalne: Zeszyt przedmiotowy – kompletny, uzupełniany na bieżąco w przypadku nieobecności ucznia na lekcji	
Formy sprawdzania wiadomości: – sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, – kartkówka z trzech ostatnich lekcji, nie zapowiadana, może mieć formę testu, – odpowiedź ustna, – praca przy komputerze, – praca domowa, – projekty, prezentacje – aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: – praca na lekcji, – udział w konkursach przedmiotowych, – udział w olimpiadach, – wykonywanie pomocy szkolnych, – inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: – uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów lub przypisanych prezentacji), – jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie na lekcji najbliższej lub wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), – w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie.	
Wymagania na poszczególne oceny:	

Wymagania na poszczególne oceny

konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
I. Człowiek przedsiębiorczy				

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>osobowość, empatia, aktywne słuchanie, komunikacja społeczna, komunikacja interpersonalna, komunikacja werbalna, komunikacja niewerbalna, negocjacje, perswazja, kompromis, manipulacja</i> • wymienia podstawowe style negocjacji • wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne, i podaje ich przykłady • wskazuje cechy i umiejętności przydatne podczas negocjacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy osoby przedsiębiorczej • wyjaśnia, czym jest komunikacja interpersonalna, i omawia przebieg tego procesu, charakteryzując poszczególne jego elementy/fazy • wyjaśnia znaczenie komunikacji niewerbalnej w życiu codziennym • rozróżnia i charakteryzuje wybrane elementy mowy ciała • wyjaśnia, na czym polega strategia „wygrana-wygrana” stosowana w negocjacjach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje mocne i słabe strony własnej osobowości • rozróżnia i charakteryzuje wybrane formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej • wymienia i charakteryzuje elementy skutecznej komunikacji • wskazuje różnice między poszczególnymi stylami negocjacji • wymienia przykłady błędów w prowadzeniu negocjacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę przedsiębiorczości w gospodarce • wyjaśnia znaczenie umiejętności komunikowania się w życiu codziennym • omawia zasady prowadzenia skutecznych negocjacji • wymienia przykłady technik manipulacyjnych stosowanych podczas negocjacji i omawia negatywne skutki ich stosowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zwiększania kreatywności pracowników • podaje różnicę między technikami manipulacyjnymi a technikami negocjacyjnymi
<h2>II. Gospodarka rynkowa</h2>				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gospodarka rynkowa, mechanizm rynkowy, popyt, podaż, cena, dobra komplementarne, dobra substytucyjne, rynek, cena równowagi rynkowej, nadwyżka rynkowa, niedobór rynkowy, konsument, gwarancja, reklamacja, interwencjonizm państwowy, dobra publiczne, wzrost gospodarczy, rozwój gospodarczy, siła nabywcza waluty, cykl koniunkturalny, budżet państwa, podatek, dług publiczny</i> • wymienia filary gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze różnice między gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową • wymienia główne podmioty gospodarki rynkowej • podaje różnice między rynkiem producenta a rynkiem konsumenta • wyróżnia typy rynku finansowego • wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące popyt • wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtu- 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym był plan Balcerowicza • wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencja monopolistyczna, konkurencja doskonała) • wskazuje zależność między cenami dóbr komplementarnych i dóbr substytucyjnych a wielkością popytu • wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego • wymienia instytucje zajmujące się ochroną konsumentów oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty świadczące o nieefektywności gospodarki centralnie sterowanej • wskazuje zalety gospodarki rynkowej na tle gospodarki nakazowo-rozdzielczej • wykazuje zależności między podmiotami gospodarki • określa rodzaje rynków występujących w najbliższym otoczeniu • wymienia akty prawne dotyczące ochrony praw konsumenta • wykazuje potrzebę wspierania konkurencji i walki 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działania składające się na proces transformacji gospodarczej w Polsce • wyjaśnia, jakie czynniki, oprócz popytu, wpływają na cenę (na przykładzie cen paliwa) • wyjaśnia, na czym polega zjawisko zmowy cenowej • dyskutuje na temat metod przeciwdziałania zjawiskom kryzysowym w gospodarce krajowej i gospodarce światowej • klasyfikuje państwa na podstawie wartości wskaź-

<p>centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia funkcje rynku • wyróżnia rodzaje rynku ze względu na zasięg przestrzenny • dzieli rynek ze względu na przedmiot wymiany • wyjaśnia, czym jest prawo popytu i prawo podaży • wyjaśnia znaczenie terminów <i>polityka makroekonomiczna</i> i <i>polityka mikroekonomiczna</i> i charakteryzuje różnicę między nimi 	<p>jące podaż</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnice między reklamacją a gwarancją • wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje ekonomiczne państwa • wymienia i charakteryzuje narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę • wyjaśnia różnicę między nominalnym a realnym PKB • wymienia główne źródła dochodów budżetu państwa • wymienia główne wydatki z budżetu państwa 	<p>określa cele i zadania tych instytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia drogę, którą dochodzi się własnych praw w roli konsumenta z uwzględnieniem metod pozasądowych • wyróżnia prawa przysługujące konsumentom w wypadku zakupów na odległość, w tym także przez internet • określa przyczyny ingerencji państwa w gospodarkę • określa cele polityki gospodarczej, a w jej ramach – polityki fiskalnej i polityki monetarnej • rozróżnia i opisuje wybrane mierniki wzrostu gospodarczego i wskaźniki rozwoju gospodarczego • wymienia fazy cyklu koniunkturalnego • charakteryzuje zjawiska recesji i dobrej koniunktury w gospodarce • wymienia, rozróżnia i opisuje podstawowe zasady budżetowe • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje budżetu państwa 	<p>z monopolem</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu, • wyznacza punkt równowagi rynkowej na prostych przykładach • przedstawia zasady składania reklamacji towaru • przedstawia argumenty za ingerencją państwa w gospodarkę i przeciw niej • porównuje wartości wybranych wskaźników wzrostu i rozwoju gospodarczego dla Polski z wartościami wskaźników dla innych państw • formułuje wnioski dotyczące poziomu rozwoju gospodarczego państwa na podstawie analizy właściwych wskaźników ekonomicznych • omawia przebieg klasycznego cyklu koniunkturalnego • opisuje zachowania gospodarki w kolejnych fazach cyklu koniunkturalnego • interpretuje wysokość i przyrost PKB • ocenia znaczenie deficytu budżetowego i długu publicznego dla gospodarki • formułuje wnioski na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących wartości deficytu budżetowego i długu publicznego pań- 	<p>nika rozwoju społecznego (HDI)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego wskaźnik PKB <i>per capita</i> ma ograniczoną użyteczność dla porównywania jakości życia obywateli różnych państw • określa fazę cyklu koniunkturalnego, w której znajduje się polska gospodarka, na podstawie analizy wskaźników aktywności gospodarczej
--	--	--	--	---

			stwa w relacji do PKB	
III. Finanse				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieniądz, siła nabywcza, inflacja, stopa inflacji, rynek finansowy, bank, depozyt, limit debetowy, kapitalizacja odsetek, karta płatnicza, kredyt, kredyt konsumencki, rzeczywista roczna stopa oprocentowania, pożyczka, zastaw hipoteczny, spread walutowy, zdolność kredytowa, inwestowanie, instrument finansowy, papiery wartościowe, obligacje, akcje, dywidenda, makler, indeks giełdowy, ceduła giełdowa, hossa, bess</i> • wyjaśnia różnicę między bankami komercyjnymi a bankami spółdzielczymi • podaje funkcje banku centralnego • wymienia podstawowe narzędzia polityki pieniężnej NBP • wymienia podstawowe rodzaje usług finansowych oferowanych przez banki i SKOK-i • rozróżnia rodzaje rachunków bieżących • omawia zasady bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia ewolucję form pieniądza • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje formy pieniądza • przedstawia podział instytucji finansowych według wybranych kryteriów • wymienia elementy systemu bankowego w Polsce • rozróżnia rodzaje banków ze względu na dominującą działalność • wyjaśnia rolę banku centralnego w gospodarce • wyjaśnia zasady funkcjonowania lokat bankowych oraz wymienia i charakteryzuje ich rodzaje • omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w przypadku umowy kredytu konsumenckiego • wymienia i omawia kryteria wyboru najlepszego kredytu • wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych • wyjaśnia, czym jest emisja akcji i jakie są jej zasady • rozróżnia formy inwestowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje właściwości (cechy) pieniądza • wymienia i opisuje funkcje pieniądza • omawia skutki inflacji • przedstawia sposoby przeciwdziałania inflacji • wymienia i charakteryzuje zakres działania najważniejszych instytucji rynku finansowego w Polsce, w tym m.in. Komisji Nadzoru Finansowego i Rzecznika Finansowego, SKOK-ów, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, towarzystw funduszy inwestycyjnych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego czy podmiotów świadczących usługi płatnicze • charakteryzuje funkcje banku centralnego • omawia podstawowe narzędzia polityki pieniężnej NBP • określa znaczenie Rady Polityki Pieniężnej dla realizacji celu inflacyjnego poprzez kształtowanie stóp procentowych • identyfikuje rodzaje kart płatniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny zmian wartości pieniądza (siła nabywcza) • objaśnia obieg pieniądza w gospodarce • identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji • wyjaśnia rolę instytucji finansowych w gospodarce i życiu człowieka • wyjaśnia, na czym polega polityka pieniężna banku centralnego • identyfikuje rodzaje polityki pieniężnej prowadzonej przez NBP • wykazuje zależność między zmianą stóp procentowych przez NBP a oprocentowaniem kredytów udzielanych osobom fizycznym i przedsiębiorcom przez banki • oblicza należne odsetki od lokat terminowych z uwzględnieniem różnego oprocentowania i różnej kapitalizacji • oblicza realną stopę procentową lokaty terminowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są kryptowaluty • opisuje, jak zmieni się funkcja banku centralnego w przypadku wejścia Polski do strefy euro • wyjaśnia różnice między stałym a zmiennym oprocentowaniem lokat terminowych • omawia konsekwencje zaciągania szybkich „pożyczek bez BIK-u” • wymienia typy obligacji skarbowych w Polsce • rozróżnia ceny akcji (nominalna, emisyjna, rynkowa) • podaje przykłady etycznych oraz nieetycznych praktyk i zachowań na rynku finansowym • wyjaśnia, na czym polega dywersyfikacja portfela inwestycyjnego

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między kredytem a pożyczką • wskazuje różnice między oszczędzaniem a inwestowaniem • wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne 	<p>kapitału</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>jednostka uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny</i> • wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji • wymienia i omawia rynki giełdowe na GPW w Warszawie • podaje podstawowe indeksy na GPW • wymienia i charakteryzuje instytucje rynku kapitałowego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady wyboru najlepszej lokaty • identyfikuje rodzaje kredytów według kryteriów: okresu kredytowania, waluty kredytu, przeznaczenia kredytu • ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie • wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie przyznawania kredytów, • identyfikuje rodzaje inwestycji według różnych kryteriów (przedmiot inwestycji, podmiot inwestowania) • rozróżnia i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe • wymienia rodzaje obligacji ze względu na emitenta • dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania • omawia rolę funduszy inwestycyjnych w gospodarce • określa miejsce GPW w systemie rynku kapitałowego w Polsce • omawia systemy notowań na GPW • wyjaśnia znaczenie podstawowych indeksów giełdowych dla podejmowania decyzji dotyczących inwestowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między częstotliwością kapitalizacji odsetek a wielkością należnych odsetek od lokaty bankowej • porównuje oferty wybranych usług banków komercyjnych i spółdzielczych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i pozabankowych instytucji pożyczkowych • wymienia najważniejsze kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki • oblicza należne odsetki od zaciągniętego kredytu • analizuje przykładową umowę pożyczki gotówkowej • określa rodzaje akcji ze względu na sposób przeniesienia własności oraz według uprawnień właścicieli akcji • wymienia wady i zalety wybranych instrumentów finansowych • wykazuje zależność między czasem a zyskiem z inwestycji oraz między ryzykiem a zyskiem z inwestycji • wyjaśnia znaczenie korzystania z różnorodnych i wiarygodnych źródeł informacji przy podejmowaniu decyzji finansowych • wymienia rodzaje funduszy inwestycyjnych i charakteryzuje je, uwzględ- 	
---	--	--	---	--

		<p>na giełdzie</p> <ul style="list-style-type: none">• omawia rolę giełdy w gospodarce	<p>niając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko wystąpienia strat</p> <ul style="list-style-type: none">• oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie• analizuje tabele z informacjami giełdowymi• wyjaśnia mechanizm funkcjonowania GPW• omawia działania, które należy podjąć przed rozpoczęciem inwestowania na giełdzie	
--	--	--	--	--

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Podstawy mechatroniki	Klasa: 1TM
Nauczyciel: Andrzej Nierychły	Poziom: I
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 4	Półroczne I i II
Program nauczania dla zawodu technik mechatronik	
<p>Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie do mechatroniki - Definicja pojęcia mechatronika - Przykłady rozwiązań ukazujących integrację różnych obszarów wiedzy w systemach mechatronicznych. - Znaczenie mechatroniki w współczesnej gospodarce i technice. - Wielkości fizyczne i jednostki w mechatronice. - Prąd elektryczny w różnych środowiskach. - Źródła energii elektrycznej. - Materiały stosowane w elektrotechnice i elektronice. - Sprawdzian - Obwody prądu stałego - Właściwości elektryczne materii. - Rodzaje prądu elektrycznego. - Prąd elektryczny. - Prąd elektryczny w cieczech. - Sprawdzian - Kondensator, pojemność elektryczna. - Łączenie kondensatorów. - Podstawowe pojęcia i prawa obwodów elektrycznych prądu stałego. - Elementy i struktura obwodów elektrycznych. - Strzałkowanie prądu i napięcia. - Sprawdzian - Prawo Ohma. - Praca i moc elektryczna. - Idealne i rzeczywiste źródło napięcia, sprawność źródła napięcia. - Prawa Kirchhoffa. - Rezystancja, konduktancja, rezystywność, konduktywność. - Sprawdzian - Szeregowe i równoległe połączenie rezystorów. - Obwody rozgałęzione. - Połączenie szeregowe i równoległe źródeł napięcia. - Sprawdzian - Pole magnetyczne i elektromagnetyzm. - Podstawowe pojęcia dotyczące pola magnetycznego. - Podstawowe prawa dotyczące pola magnetycznego. - Obwody magnetyczne. - Sprawdzian - Indukcyjność własna i wzajemna. - Indukcja elektromagnetyczna. - Oddziaływanie elektrodynamiczne przewodnika z prądem. - Sprawdzian - Obwody prądu przemiennego - Podstawowe pojęcia dotyczące obwodów prądu przemiennego. - Źródła napięcia przemiennego. - Przebiegi okresowe. - Podstawowe parametry przebiegów sinusoidalnych. - Sprawdzian 	

- Elementy pasywne R,L,C w obwodach prądu sinusoidalnego.
- Obwody szeregowe i równoległe RLC.
- **Sprawdzian**
- Moc czynna, bierna i pozorna.
- Wytwarzanie napięć trójfazowych.
- Obliczanie parametrów obwodu prądu przemiennego jednofazowego.
- Obwody trójfazowe.
- Sieci trójfazowe.
- **Sprawdzian**
- Połączenia odbiorników trójfazowych w trójkąt i w gwiazdę.
- Moce w obwodach trójfazowych.
- Obwody trójfazowe symetryczne i niesymetryczne.
- Wielkości charakteryzujące obwody trójfazowe i zależności między nimi.
- Moce w obwodach trójfazowych.
- Kompensacja mocy biernej
- **Sprawdzian**

Podręczniki obowiązkowe:

Podstawy mechatroniki REA M. Olszewski

Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w klasopracowni technicznej wyposażonej w stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym. Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów, układy demonstracyjne systemów mechatronicznych, modele, tablice i plansze poglądowe systemów mechatronicznych, filmy dydaktyczne i prezentacje multimedialne. Czasopisma branżowe, katalogi, normy ISO i PN.

Wymagania formalne:

Zeszyt, kalkulator, podręcznik

Formy sprawdzania wiadomości:

- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,
- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,
- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,
- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,
- odpowiedź ustna,
- praca przy komputerze,
- praca domowa,
- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).

Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:

- praca na lekcji,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- udział w olimpiadach,
- referaty,
- wykonywanie pomocy szkolnych,
- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń dwa razy w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- kartkówki nie podlegają poprawie.

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- biele posługuje się fachową terminologią zawodową,
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów,
- precyzyjnie formułuje swoje wypowiedzi,
- umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych,

- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe i wyciąga z nich wnioski,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach,
- bierze udział w olimpiadach przedmiotowych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane
- w programie nauczania na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu nauczania,
- sprawnie i umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- bezbłędnie posługuje się terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- jest aktywny na zajęciach,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści nauczania,
 - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
 - stosuje podstawowe pojęcia zawodowe,
 - samodzielnie rozwiązuje typowe zadania problemowe,
 - potrafi samodzielnie formułować wnioski.
- Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
- opanował jedynie w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania,
 - zna podstawowe pojęcia zawodowe,
 - samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
 - nie potrafi samodzielnie formułować wniosków.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował podstawową wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania, a jego braki nie przekreślają możliwości dalszej nauki,
- zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- przedstawia wiadomości w sposób nieuporządkowany,
- nie potrafi zastosować terminologii zawodowej,
- nie jest aktywny na zajęciach.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia oczekiwań określonych w programie nauczania, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści,
- nie opanował podstawowych wiadomości zawartych w programie nauczania, nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności,
- nie zna podstawowych pojęć zawodowych,
- nie jest aktywny na zajęciach,
- nie wykazuje chęci uzupełnienia braków,
- opuszcza zajęcia.

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Rysunek techniczny	Klasa: 1 TM
Nauczyciel: Paweł Krzywiński	Poziom:
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2 godziny	Półroczce: I i II
Program nauczania: 311410 - program nauczania przedmiotu rysunek techniczny w zawodzie technik mechatronik	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ul style="list-style-type: none">• arkusze rysunkowe, podziałki, linie rysunkowe, tabliczki rysunkowe• rzutowanie prostokątne i aksonometryczne• widoki i przekroje, wymiarowanie• uproszczenia rysunkowe połączeń• rysunki wykonawcze i złożeniowe• rysunki schematyczne• tolerancje i pasowania <p>Przewidziano 3 testy sprawdzające w semestrze zimowym (październik, listopad, grudzień) i 3 testy w semestrze letnim (marzec, kwiecień, maj)</p>	
Podręczniki obowiązkowe: Montaż elementów podzespołów i zespołów mechanicznych WSiP Rysunek techniczny WSiP	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: poradnik mechatronika	
Kalkulator, rzutnik multimedialny	
Wymagania formalne: <ul style="list-style-type: none">- zeszyt format A4 kratka ,- blok techniczny rysunkowy, blok „Pismo techniczne”,- przybory rysunkowe (ołówki, cyrkiel, linijka, kątomierz, ekierka, krzywik, szablony pisma technicznego, cyrkiel, gumka)	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- rysunki wykonywane na lekcji lub w domu,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych dotyczących przedmiotu i poszczególnych działów programowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z nauczaniem zawodem
- umiejętnie stosuje wiedzę i umiejętności z innych przedmiotów technicznych,
- biegle stosuje terminologię właściwą dla nauczanego zawodu,
- analizuje i ocenia rozwiązania problemów,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- planuje proces rozwiązywania problemów, proponuje oryginalne, twórcze rozwiązania,
- wykazuje zainteresowaniem w swoim zawodzie
- bierze udział w konkursach i olimpiadach związanych z zawodem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawodowe w stopniu gwarantującym wysoki poziom kwalifikacji zawodowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- sprawnie posługuje się terminologią właściwą dla swojego zawodu,
- potrafi argumentować własne rozwiązania problemów,
- potrafi dokonać analizy problemu,
- potrafi rozwiązywać zadania nietypowe związane z zawodem,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania zadań praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- jest aktywny na lekcjach,
- wykonuje prace w sposób estetyczny,
- pracuje systematycznie,
- stosuje się do zasad bhp właściwych w swoim zawodzie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności właściwe dla zawodu w stopniu pozwalającym na skuteczne wykonywanie wyuczonego zawodu,
- braki, jakie posiada, pozwalają na wykonywanie czynności w zawodzie,
- potrafi prawidłowo rozpoznać problem zawodowy i zaproponować typowy sposób rozwiązania problemu,
- zna i stosuje pojęcia i zasady właściwe dla zawodu,
- zna i stosuje zasady bhp właściwe dla zawodu,
- potrafi stosować poznane procedury do wykonania zadania praktycznego,
- potrafi poprawić wskazany przez nauczyciela błąd w wykonywanym zadaniu teoretycznym i praktycznym,
- dobrze posługuje się podstawową terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie rozwiązać typowy problem teoretyczny i praktyczny,
- potrafi prawidłowo interpretować teksty i schematy,
- jest aktywny na lekcjach,
- prace domowe są wykonane starannie z niewielkimi błędami.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie rozwiązywania większości problemów i zadań,
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa właściwe dla swojego zawodu,
- przy pomocy nauczyciela potrafi dokonać analizy typowego problemu teoretycznego i praktycznego oraz potrafi zaproponować rozwiązanie,
- przy pomocy nauczyciela potrafi określić nieprawidłowości w rozwiązaniu i poprawić błędy,
- posługuje się terminologią zawodową z błędami,
- wykonane prace zawierają błędy, które pozwalają po wprowadzeniu poprawek na prawidłowe rozwiązania problemu,
- potrafi stosować poznane wcześniej typowe rozwiązania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań w danym zawodzie,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach pozwalają na wykonywanie podstawowych czynności zawodowych,
- zna podstawowe zasady bhp właściwe dla zawodu i potrafi je zastosować,
- wykonuje proste czynności zawodowe,
- stosuje nieudolnie język zawodowy, zna podstawowe pojęcia, nazywa podstawowe przyrządy, układy, procesy itp.
- braki, jakie wykazuje, pozwalają na kontynuowanie kształcenia zawodowego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych przez podstawę programową
- kształcenia w zawodzie w zakresie pozwalającym na wykonywanie nauczanego zawodu,
- nie pracuje systematycznie, opuszcza zajęcia,
- nie potrafi nazwać, wymienić podstawowych pojęć, zasad w swoim zawodzie,
- nie potrafi rozwiązać podstawowego, typowego problemu nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna elementarnych pojęć, terminów właściwych dla swojego zawodu,
- nie wykazuje zainteresowania zawodem,
- nie zna podstawowych zasad bhp w zawodzie, nie stosuje się do tych zasad,
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie zawodowe.

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: historia	Klasa: 1TM
Nauczyciel Joanna Rak	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Semestr I i II
Program nauczania: Program nauczania historii dla liceum i technikum.	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ol style="list-style-type: none">1. Pradzieje i historia Starożytnego Wschodu(październik)2. Świat starożytnych Greków3. Imperium Rzymskie(grudzień)4. Europa wczesnego średniowiecza (luty)5. Europa rozkwitu i schyłku średniowiecza(marzec)6. Polska w 10-13 wieku(kwiecień)7. Polska w 14 i 15 wieku(maj)8. Kultura średniowiecza(czerwiec)	
Podręczniki obowiązkowe : M.Faszczka, R.Lolo, K.Wiśniewski Historia 1 Wsp	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: zeszyt,	

<p>Formy sprawdzania wiadomości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu, - sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu, - kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut, - odpowiedź ustna, - praca domowa, - aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów). 	<p>Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca na lekcji, - udział w konkursach przedmiotowych, - udział w olimpiadach, - referaty, - wykonywanie pomocy szkolnych, - inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
<p>Uwagi o ocenianiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń 2 razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), - jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), - w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie. 	

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: język niemiecki	Klasa: 1TM grupa 2
Nauczyciel: Magdalena Lewandowska	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półroczce: I i II
Program nauczania: Program nauczania: Program nauczania j. niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej. Zakres podstawowy. Wariant III.2 Anna Abramczyk	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: 1 Formy powitań i pożegnań Pytania o samopoczucie Hobby i upodobania Odmiana czasownika Pytania szczegółowe Pytania ogólne Przeczenie nicht Powtórzenie wiadomości Sprawdzenie wiadomości wrzesień 2 Szkoła i jej otoczenie Pomieszczenia szkolne i wyrażenia określające położenie Przedmioty szkolne Określenia czasu (godziny i dni tygodnia) Rodzajnik nieokreślony i przeczenie kein w mianowniku i w bierniku Rodzajnik określony i nieokreślony w mianowniku i bierniku Powtórzenie wiadomości Sprawdzenie wiadomości październik /listopad 3 Pory roku, miesiące oraz dni wolne od zajęć szkolnych Hobby i zainteresowania Czasowniki nieregularne Czasowniki rozdzielnie złożone Powtórzenie wiadomości Sprawdzenie wiadomości grudzień /styczeń 4 Członkowie rodziny, stopnie pokrewieństwa Obowiązki domowe Zaimek osobowy i dzierżawczy w bierniku Czas przeszły Präteritum (war i hatte) Powtórzenie wiadomości Sprawdzenie wiadomości luty/marzec 5 Odzież i akcesoria w sklepie sportowym Jedzenie w mieście: proste potrawy, desery, napoje Umawianie się na wyjście do kina, kupowanie biletu online Czasowniki modalne koennen i muessen Powtórzenie wiadomości Sprawdzenie wiadomości kwiecień /maj 6 Podawanie adresu Zalety i wady miejsca zamieszkania Nazwy mebli i sprzętów domowych Określanie położenia Przyimki określające położenie Odmiana rzeczownika i zaimka dzierżawczego w celowniku Powtórzenie wiadomości Sprawdzenie wiadomości czerwiec	
Podręczniki obowiązkowe: Perfekt 1 podręcznik i ćwiczenie Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Płyta cd, zasoby interaktywne	
Wymagania formalne: Zeszyt przedmiotowy	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji (indywidualna, w grupach, w parach)- wykonywanie pomocy szkolnych,- udział konkursach- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela/ ucznia

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń raz w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- uczeń może poprawić każdą formę
- obowiązuje wagowy system oceniania

Wymagania na poszczególne oceny:

https://drive.google.com/file/d/1wM0FgzI6q9Sg5RszjTXCHfbC4PZ4qg2_/view?usp=sharing

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Podstawy technologii i konstrukcji mechanicznych	Klasa: 1 TM
Nauczyciel: Paweł Krzywiński	Poziom:
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2 godziny	Półrocze: I i II
Program nauczania: 311410 Podstawy technologii i konstrukcji mechanicznych w zawodzie technik mechatronik	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ul style="list-style-type: none">• Metrologia warsztatowa• Materiały konstrukcyjne• Połączenia nierozłączne• Połączenia rozłączne• Obróbka ręczna	
Przewidziano 3 testy sprawdzające w semestrze zimowym (październik, listopad, grudzień) i 3 testy w semestrze letnim (marzec, kwiecień, maj)	
Podręczniki obowiązkowe: Technologia ogólna. Podstawy technologii mechanicznych WSiP Wykonywanie połączeń materiałów WSiP Wykonywanie elementów maszyn, urządzeń i narzędzi metodą obróbki ręcznej WSiP	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: Kalkulator, rzutnik multimedialny, czasopisma branżowe	
Wymagania formalne: <ul style="list-style-type: none">- w/w pomoce dydaktyczne (w zależności od prowadzonych zajęć),- zeszyt przedmiotowy format A4 kratka- uczestnictwo na zajęciach	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych dotyczących przedmiotu i poszczególnych działów programowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z nauczaniem zawodem
- umiejętnie stosuje wiedzę i umiejętności z innych przedmiotów technicznych,
- biegle stosuje terminologię właściwą dla nauczanego zawodu,
- analizuje i ocenia rozwiązania problemów,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania problemów praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- planuje proces rozwiązywania problemów, proponuje oryginalne, twórcze rozwiązania,
- wykazuje zainteresowaniem w swoim zawodzie
- bierze udział w konkursach i olimpiadach związanych z zawodem.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności zawodowe w stopniu gwarantującym wysoki poziom kwalifikacji zawodowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- sprawnie posługuje się terminologią właściwą dla swojego zawodu,
- potrafi argumentować własne rozwiązania problemów,
- potrafi dokonać analizy problemu,
- potrafi rozwiązywać zadania nietypowe związane z zawodem,
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną do rozwiązywania zadań praktycznych w czasie zajęć teoretycznych i praktycznych,
- jest aktywny na lekcjach,
- wykonuje prace w sposób estetyczny,
- pracuje systematycznie,
- stosuje się do zasad bhp właściwych w swoim zawodzie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności właściwe dla zawodu w stopniu pozwalającym na skuteczne wykonywanie wyuczonego zawodu,
- braki, jakie posiada, pozwalają na wykonywanie czynności w zawodzie,
- potrafi prawidłowo rozpoznać problem zawodowy i zaproponować typowy sposób rozwiązania problemu,
- zna i stosuje pojęcia i zasady właściwe dla zawodu,
- zna i stosuje zasady bhp właściwe dla zawodu,
- potrafi stosować poznane procedury do wykonania zadania praktycznego,
- potrafi poprawić wskazany przez nauczyciela błąd w wykonywanym zadaniu teoretycznym i praktycznym,
- dobrze posługuje się podstawową terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie rozwiązać typowy problem teoretyczny i praktyczny,
- potrafi prawidłowo interpretować teksty i schematy,
- jest aktywny na lekcjach,
- prace domowe są wykonane starannie z niewielkimi błędami.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie rozwiązywania większości problemów i zadań,
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa właściwe dla swojego zawodu,
- przy pomocy nauczyciela potrafi dokonać analizy typowego problemu teoretycznego i praktycznego oraz potrafi zaproponować rozwiązanie,
- przy pomocy nauczyciela potrafi określić nieprawidłowości w rozwiązaniu i poprawić błędy,
- posługuje się terminologią zawodową z błędami,
- wykonane prace zawierają błędy, które pozwalają po wprowadzeniu poprawek na prawidłowe rozwiązania problemu,
- potrafi stosować poznane wcześniej typowe rozwiązania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym wiadomości i umiejętności zawodowe w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań w danym zawodzie,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach pozwalają na wykonywanie podstawowych czynności zawodowych,
- zna podstawowe zasady bhp właściwe dla zawodu i potrafi je zastosować,
- wykonuje proste czynności zawodowe,
- stosuje nieudolnie język zawodowy, zna podstawowe pojęcia, nazywa podstawowe przyrządy, układy, procesy itp.
- braki, jakie wykazuje, pozwalają na kontynuowanie kształcenia zawodowego.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych przez podstawę programową
- kształcenia w zawodzie w zakresie pozwalającym na wykonywanie nauczanego zawodu,
- nie pracuje systematycznie, opuszcza zajęcia,
- nie potrafi nazwać, wymienić podstawowych pojęć, zasad w swoim zawodzie,
- nie potrafi rozwiązać podstawowego, typowego problemu nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna elementarnych pojęć, terminów właściwych dla swojego zawodu,
- nie wykazuje zainteresowania zawodem,
- nie zna podstawowych zasad bhp w zawodzie, nie stosuje się do tych zasad,
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie zawodowe.

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Bezpieczeństwo i higiena pracy	Klasa: I TM
Nauczyciel: Robert Dunaj	Poziom: 1
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półroczce: I i II
Program nauczania: Technik mechatronik	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
<p>Prawo pracy dla pracownika i pracodawcy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Istota bezpieczeństwa i higieny pracy. - Istota bezpieczeństwa i higieny pracy. - Bezpieczeństwo socjalne. - Higiena pracy. - Ergonomia w życiu codziennym i pracy zawodowej. - Źródła prawa pracy w Polsce. - Nadzór nad warunkami pracy. - Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika. - Prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. - Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. - Wybrane przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej. - Ochrona zdrowia pracowników. - Profilaktyczne badania lekarskie. - Szkolenia pracowników. - Konsekwencje naruszenia przepisów i zasad bhp podczas wykonywania zadań zawodowych. - Odpowiedzialność porządkowa i materialna pracownika. - Odpowiedzialność cywilna. - Nadzór nad warunkami pracy sprawowany przez Państwową Inspekcję Pracy, Państwową Inspekcję Sanitarną i Urząd Dozoru Technicznego. - Służby nadzorujące warunki pracy – Państwowa Inspekcja Pracy, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Urząd Dozoru Technicznego. - Społeczny nadzór nad warunkami pracy. - Szkolenie pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - Znaki i sygnały bezpieczeństwa - Organizacja służby bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwie. - Badania lekarskie pracowników. - Skutki nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska. - Znaki i sygnały i bezpieczeństwa. <p>Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas wykonywania zadań zawodowych technika mechatronika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych technika mechatronika. - Czynniki szkodliwe, niebezpieczne i uciążliwe. - Czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne i psychospołeczne. - Oddziaływanie hałasu na organizm. - Hałas – źródła, metody i środki ochrony przed hałasem. - Wibracje -rodzaje, metody ograniczania. - Zanieczyszczenia powietrza – źródła, rodzaje, metody ograniczenia emisji zanieczyszczeń. - Środowisko pracy. - Narażenie zawodowe. - Choroby zawodowe. - Postępowanie w przypadku pożaru. - Zabezpieczenie przed porażeniem prądem elektrycznym. - Organizacja stanowiska pracy zgodnie z zasadami bezpiecznej pracy oraz wymaganiami ergonomii i ochrony środowiska. - Cele ergonomii. - Ergonomia korekcyjna i koncepcyjna. - Ergonomia postawy przy pracy. - Organizacja stanowiska pracy przy pozycji stojącej. - Organizacja stanowiska pracy przy pozycji siedzącej. - Ręczne prace transportowe. - Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej. - Rodzaje środków ochrony indywidualnej i zbiorowej. - Funkcje ochronne środków ochronnych. - Zasady przydziału i użytkowania odzieży ochronnej. - Kształtowanie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy podczas wykonywania zadań zawodowych. - Instrukcje użytkowania narzędzi, przyrządów i urządzeń. - Zasady posługiwania się narzędziami ręcznymi, elektrycznymi i pneumatycznymi. - Urządzenia podlegające kontroli UDT. - Zasady bezpiecznej pracy na stanowisku technika mechatronika. - Organizacyjne i techniczne środki ochrony przed zagrożeniami. - Zagrożenia pożarowe a obowiązki pracodawcy i pracownika. - Zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia pożarem. - Akcja ewakuacyjna. - Podręczny sprzęt gaśniczy. 	

- Zasady bezpiecznej pracy w magazynach części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych.
- Wypadki przy pracy, procedury postępowania.
- Organizacja działań związanych z udzielaniem pierwszej pomocy.
- Udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach porażenia prądem elektrycznym, zranienia, zatrucia tlenkiem węgla oraz urazów mechanicznych.
- Ograniczanie zagrożenia hałasem, wibracji
- Przeciwdziałanie zagrożeniu zapyleniem.

Podręczniki obowiązkowe:

Bezpieczeństwo i higiena pracy. Wydanie 2022. WSIP

Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:

Ołówek linijka

Wymagania formalne:

Podręcznik, zeszyt

Wymagania na poszczególne oceny:

L. P.	Dział programu	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
I	Zagadnienia prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy	Co nazywamy bezpieczeństwem pracy Gdzie zapisano podstawowe obowiązki pracodawcy w zakresie BHP Czemu służą kary i jaką spełniają rolę w przestrzeganiu BHP W jakich sytuacjach pracownik może powstrzymać się od wykonania pracy	Wyjaśnij pojęcie higiena pracy, bezpieczeństwo pracy Jak chronić pracownika przed wypadkami przy pracy Kto powinien odpowiadać za stan BHP w zakładzie pracy Z jakich kodeksów wynikają kary związane z nieprzestrzeganiem bhp Wymień obowiązki pracownika bhp w zakładzie pracy	Jakie działania i środki służą zapobieganiu urazom i wypadkom przy pracy Scharakteryzuj zagrożenia, przed którymi należy chronić pracownika Jakie obowiązki ustawowe muszą być realizowane przez pracodawcę względem pracownika Dokonaj podziału kar za nieprzestrzeganie przepisów bhp Wymień zestaw warunków, które muszą być zachowane, by pracownicy mogli bezpiecznie pracować Czym charakteryzuje się ochrona uprawnień pracowniczych Dokonaj podziału obowiązków pracodawcy, które wynikają z obowiązków	Wymień zestaw warunków, które muszą być zachowane, by pracownicy mogli bezpiecznie pracować Czym charakteryzuje się ochrona uprawnień pracowniczych Dokonaj podziału obowiązków pracodawcy, które wynikają z obowiązków Uczeń samodzielnie wyszukuje materiały na dany temat zdobywa wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe formułuje własne sądy na dany temat	Uczeń samodzielnie Wyszukuje materiały na dany temat zdobywa wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe formułuje własne sądy na dany temat
II	Zagrożenia występujące w środowisku pracy	Jakie zagrożenia występują w środowisku pracy Co to są osłony Podaj najczęstsze przyczyny powstawania pożaru Omów pożary ciał stałych Jakie znasz środki gaszenia pożaru	Jakie czynniki zaliczamy do czynników szkodliwych i uciążliwych Jakie wymagania powinny spełniać osłony Omów pożary gazów palnych i cieczy Gaśnica pożarowa budowa i zastosowanie Wymień inne niż gaśnice środki pomocne w gaszeniu pożarów	Jakie mogą być źródła czynników niebezpiecznych i urazowych Omów wpływ zastosowań ochron osobistych w ograniczeniu oddziaływania na człowieka czynników niebezpiecznych Na jakie podstawowe grupy dzielimy pożary Scharakteryzuj pożary metali	Jakie są podstawowe zasady i metody ograniczenia niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników w środowisku pracy Omów znaczenia właściwego doboru pracowników i organizację pracy na bezpieczne zachowania pracowników	Uczeń samodzielnie Wyszukuje materiały na dany temat zdobywa wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe formułuje własne sądy na dany temat

		<p>Co to jest hydronetka</p> <p>Gdzie powinien być rozmieszczony sprzęt gaśniczy</p> <p>Omów skutki porażenia prądem</p> <p>Jak zapobiegać porażeniu prądem elektrycznym</p>	<p>Rodzaje obrażeń wywołane przez prąd</p> <p>Omów postępowanie z porażonym przez prąd elektryczny</p>	<p>Gaśnica śniegowa i proszkowa: budowa i przeznaczenie</p> <p>Jak często powinny odbywać się kontrolne badania sprzętu gaśniczego</p> <p>Przedstaw rodzaje prądu elektrycznego</p> <p>Przedstaw etapy ratowania pożarowego przez prąd elektryczny</p>	<p>Jakie czynniki mają wpływ na szybkość palenia się ciał stałych</p> <p>Wyjaśnij fazy rozwoju pożaru</p> <p>Wymień rodzaje pian gaśniczych</p> <p>Omów mechanizm porażenia prądem</p> <p>Scharakteryzuj działania poprawiające stan bhp względem porażenia prądem elektrycznym</p>	
III	Zasady bezpieczeństwa pracy na stanowisku pracy	<p>Co to jest stanowisko pracy i z jakich składa się elementów</p> <p>Jakie czynności są zabronione na danym stanowisku pracy</p> <p>Co to są środki ochrony indywidualnej, jakie środki stosujemy do ochrony głowy i twarzy</p> <p>Jakie środki ochrony indywidualnej stosujemy przy pracach domowych</p> <p>Wymień środki ochrony indywidualnej stosowane podczas jazdy na rowerze</p> <p>Wymień znane ci zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych</p> <p>Co to jest odzież ostrzegawcza</p>	<p>Przedstaw klasyfikację stanowisk pracy</p> <p>Omów podstawowe czynności przed rozpoczęciem pracy na danym stanowisku pracy</p> <p>Wymień środki stosowane do ochrony kończyn</p> <p>Jakie środki ochrony indywidualnej stosujemy przy pracach porządkowych</p> <p>Wymień środki ochrony indywidualnej stosowane podczas uprawiania sportów wodnych</p> <p>W jakich warunkach zabrania się korzystania z urządzeń elektrycznych</p> <p>Jaki sprzęt chroni przed upadkiem z wysokości</p>	<p>Wymień warunki otoczenia w miejscu pracy przy organizacji stanowisk roboczych</p> <p>Omów czynności podczas pracy na danym stanowisku pracy</p> <p>Wymień środki ochrony oczu i uszu</p> <p>Jakie środki ochrony indywidualnej stosujemy przy pracach malarskich</p> <p>Wymień środki ochrony indywidualnej stosowane podczas jazdy na rolkach i desce</p> <p>Jakich włączonych urządzeń elektrycznych nie można zostawić bez dozoru</p> <p>Wymień środki ochrony indywidualnej przed hałasem i drganiem mechanicznymi</p>	<p>Jakie działania konstrukcyjne należy podjąć przy organizacji stanowisk pracy</p> <p>Wymień środki ochrony dróg oddechowych i ciała</p> <p>Jakie środki ochrony indywidualnej stosujemy przy pracy w ogrodzie</p> <p>Wymień środki ochrony indywidualnej stosowane podczas uprawiania sportów zimowych</p> <p>scharakteryzuj zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych</p> <p>Wymień środki ochrony indywidualnej przed substancjami żrącymi: chemicznymi</p>	<p>Uczeń samodzielnie Wyszukuje materiały na dany temat</p> <p>zdobywa wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe</p> <p>formułuje własne sądy na dany temat</p>
IV	Wypadki przy pracy. Zasady udzielania pierwszej pomocy	<p>Co to jest wypadek przy pracy</p> <p>W jakich sytuacjach nie przysługują świadczenia powypadkowe</p> <p>Na jakiej podstawie następuje uznanie zdarzenia za wypadek w drodze do pracy lub z pracy</p> <p>Scharakteryzuj pojęcie renty z tytułu niezdolności do pracy</p> <p>Jakie znasz przyczyny wypadków przy pracy</p> <p>Co nazywamy pierwszą pomocą na miejscu wypadku</p>	<p>Jakie inne zdarzenia traktowane są na równi z wypadkiem przy pracy</p> <p>Co to jest zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne</p> <p>Podaj definicję wypadku w drodze do pracy lub z pracy</p> <p>Komu przysługują dodatki pielęgnacyjny</p> <p>Jakie są najczęstsze niebezpieczne zdarzenia powodujące wypadki</p> <p>Jakie są cele udzielenia pierwszej pomocy</p>	<p>Kto ma obowiązek zawiadomienia o wypadku przy pracy i gdzie należy złożyć zawiadomienie</p> <p>Wymień świadczenia powypadkowe przysługujące poszkodowanemu pracownikowi</p> <p>Co to jest karta wypadku i kto ją wypełnia</p> <p>Kto prowadzi rejestr wypadków przy pracy i jakie dane on zawiera</p> <p>Co to jest renta szkoleniowa</p> <p>Jakie są etapy udzielania pierwszej pomocy</p>	<p>Wymień obowiązki zespołu powypadkowego</p> <p>Opis procedury postępowania powypadkowych</p> <p>Jak zabezpieczyć miejsce wypadku</p> <p>Omów dokumentację powypadkową</p> <p>Jakie działania w zakładzie pracy można zaliczyć do klasycznej profilaktyki wypadków przy pracy</p> <p>Jakich zasad należy przestrzegać przystępując do akcji ratunkowej</p>	<p>Uczeń samodzielnie Wyszukuje materiały na dany temat</p> <p>zdobywa wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe</p> <p>formułuje własne sądy na dany temat</p>

Uczeń otrzymuje ocenę wyższą, jeśli opanował wiadomości i umiejętności dotyczące ocen niższych
Uczeń, który nie opanował zagadnień dla oceny dopuszczającej otrzymuje ocenę niedostateczną

Formy sprawdzania wiadomości:

- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,
- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,
- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,
- odpowiedź ustna,
- praca domowa,
- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).

Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:

- praca na lekcji,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- referaty,
- wykonywanie pomocy szkolnych,
- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń raz w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),

- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- kartkówki nie podlegają poprawie.

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: JĘZYK NIEMIECKI	Klasa: 1 TM grupa 1
Nauczyciel: Wioletta Łusiaczyk	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: Program nauczania języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej. Zakres podstawowy. Wariant III.2. Anna Abramczyk. Pearson – aneksowany.	
PERFEKT 1	
KAPITEL 1 Formy powitań i pożegnań. Przedstawianie siebie i innych. Pytania o samopoczucie. Informowanie o samopoczuciu i pytanie o nie innych osób. Odmiana czasownika regularnego w czasie teraźniejszym. Pytania szczegółowe. Wyrażanie opinii na temat innych. Zasięganie informacji, opowiadanie o sobie i innych osobach. Hobby i upodobania. Podawanie numeru telefonu i adresu mailowego. Opowiadanie o swoich zainteresowaniach i upodobaniach. Pytania ogólne. Przeczenie <i>nicht</i> . Rozmowa o aktywności swojej i innych osób na portalach społecznościowych. Powtórzenie wiadomości. Sprawdzenie wiadomości – październik	
KAPITEL 2 Szkoła i jej otoczenie. Pomieszczenia szkolne i wyrażenia określające położenie. Pytanie o lokalizację różnych miejsc w szkole i udzielanie informacji. Przedmioty szkolne. Określanie czasu: godzin i dni tygodnia. Wyrażanie opinii na temat zajęć szkolnych i ulubionych dni w szkole. Opowiadanie o swoim tygodniu w szkole. Rodzajnik nieokreślony i przeczenie <i>kein</i> w mianowniku i bierniku. Nazywanie przedmiotów codziennego użytku. Rodzajnik określony i nieokreślony w mianowniku i bierniku. Nazwy urządzeń i pomocy potrzebnych do przeprowadzenia prezentacji na lekcji. Powtórzenie wiadomości. Sprawdzenie wiadomości – listopad/grudzień	
KAPITEL 3 Pory roku, miesiące i dni wolne od zajęć dydaktycznych. Rozmowa o świętach i dniach wolnych od zajęć. Czasowniki nieregularne z wymianą samogłoski tematycznej. Opowiadanie o swoim czasie wolnym. Hobby i zainteresowania. Czasowniki rozdzielnie złożone. Powtórzenie wiadomości. Sprawdzenie wiadomości – grudzień/styczeń	
KAPITEL 4 Członkowie rodziny, stopnie pokrewieństwa. Opowiadanie o czyjejs i swojej rodzinie. Zaimek osobowy i dzierżawczy w bierniku. Wyrażanie opinii o innych osobach. Opisywanie relacji w rodzinie. Nazywanie uczuć i emocji. Obowiązki domowe. Opowiadanie o obowiązkach domowych w rodzinie. Opisywanie obowiązków domowych swoich i członków rodziny. Czas przeszły Präteritum (war i hatte). Uzyskiwanie informacji o udziale w projekcie międzynarodowym. Powtórzenie wiadomości. Sprawdzenie wiadomości – luty	
KAPITEL 5 Czasowniki modalne <i>können</i> i <i>müssen</i> . Proponowanie wspólnego wyjścia. Przyjmowanie lub odrzucanie propozycji. Wyrażanie niezdecydowania.	

Odzież i akcesoria w sklepie sportowym.
Pytanie o wybrane produkty i ich cenę, udzielanie odpowiedzi.
Zaimki dzierżawcze w mianowniku i bierniku.
Jedzenie w mieście: proste potrawy, desery, napoje.
Redagowanie zaproszenia na wspólne wyjście.
Odmiana czasowników nieregularnych: *essen, nehmen*.
Umawianie się na wyjście do kina, kupowanie biletu online.
Interpretowanie informacji zawartych w ofercie kina i systemie kupna biletów online.
Opowiadanie o sposobach nawiązywania kontaktów, ulubionych miejscach spotkań oraz o tematach konwersacji.
Powtórzenie wiadomości.
Sprawdzenie wiadomości - marzec

KAPITEL 6

Przymyki określające położenie *in, auf, an*.
Odmiana rzeczownika w celowniku.
Opisywanie własnego miejsca zamieszkania.
Podawanie adresu.
Zalety i wady miejsca zamieszkania.
Opowiadanie o tym, gdzie chciałbym/abym mieszkać w przyszłości.
Czasownik modalny *möchte-*.
Odmiana rzeczownika i zaimka dzierżawczego w celowniku.
Określanie i opisywanie swojego ulubionego miejsca; uzasadnianie swojego wyboru.
Nazwy mebli i sprzętów domowych.
Określanie położenia.
Porównywanie różnych miejsc zamieszkania.
Przedstawianie swojego wymarzonego miejsca do życia.
Powtórzenie wiadomości.
Sprawdzenie wiadomości - kwiecień

KAPITEL 7

Części ciała.
Informowanie o samopoczuciu, opisywanie dolegliwości, formułowanie rad.
Czas przeszły Perfekt
Czasowniki regularne w czasie przeszłym Perfekt.
Relacjonowanie przebiegu imprezy sportowej.
Czasowniki nieregularne w czasie przeszłym Perfekt.
Relacjonowanie przebiegu dnia i tygodnia młodego piłkarza.
Dyscypliny sportu.
Wyrażanie i uzasadnianie opinii o sportach.
Zaimek nieosobowy *man*.
Porównywanie możliwości uprawiania sportu w czasie wolnym.
Powtórzenie wiadomości
Sprawdzenie wiadomości - maj

KAPITEL 8

Planowanie podróży środki lokomocji, baza noclegowa.
Planowanie podróży: wybieranie terminu, celu podróży, środków lokomocji i noclegów.
Atrakcje turystyczne.
Rozumienie tekstów informacyjnych związanych z podróżą.
Czas przeszły Perfekt z czasownikiem posiłkowym *sein*.
Particip II czasowników rozdzielnie i nierozdzielnie złożonych.
Redagowanie maila związanego z wyjazdem weekendowym.
Particip II czasowników z *ver-*.
Rozmawianie o wydarzeniach z wakacji.
Udzielanie odpowiedzi na pytania o krajach niemieckojęzycznych; porównywanie rozwiązań.
Powtórzenie wiadomości.
Sprawdzenie wiadomości - czerwiec

UWAGA: Terminy sprawdzianów mogą ulec zmianie. Jest to uzależnione od ilości przerobionej partii materiału oraz od specyfiki zespołu klasowego, od poziomu rozwoju społeczno – emocjonalnego uczniów i od stopnia trudności danego tematu.

Podręczniki obowiązkowe: PERFEKT 1

Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: płyta cd

Wymagania formalne: zeszyt, podręcznik z zeszytem ćwiczeń

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- test sprawdzający poprzedzony lekcją powtórzeniową, zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian leksykalny (obejmujący 1 blok tematyczny),- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- wypowiedzi pisemne (redagowane przez ucznia na lekcji),- praca domowa,- obecność i aktywność na lekcji- wysoka frekwencja	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- udział w konkursach przedmiotowych i kołach zainteresowań,- wykonywanie pomocy szkolnych.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń 1 raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (kolejna lekcja języka niemieckiego) - w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną,- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie,- aktywność ucznia na lekcji: 5 plusów to ocena bardzo dobra, 7 plusów to ocena celująca, 3 minusy to ocena niedostateczna).	
Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny znajdują się w pliku pod poniższym linkiem: https://drive.google.com/file/d/1hCjWpw1JPXcqhky1YxWc4imDOdimhhA/view?usp=sharing	

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Język Angielski	Klasa: 1TM 1/2
Nauczyciel: Andżelika Raczyńska	Poziom: rozszerzony
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półrocze: I i II
Program nauczania: Program nauczania języka angielskiego dla III etapu edukacyjnego. 4-letnie liceum i 5-letnie technikum. Poziom III.1.R. Wydawnictwo Macmillan	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: 0. Powtórzenie wiadomości ze szkoły podstawowej. Słownictwo: aktywności czasu wolnego, ubrania, praca, środowisko. Gramatyka: Present Simple, Present Continuous, stopniowanie przymiotników. 1. Food for thought. Słownictwo: rodzaje jedzenia, choroby i leczenie. Gramatyka: określenia ilościowe, formy czasowników. Pisanie: list nieformalny. Transformacje zdań, tłumaczenie fragmentów zdań. Czytanie ze zrozumieniem. Rozumienie ze słuchu. Ćwiczenia w mówieniu: odgrywanie ról. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 2. Amazing people. Słownictwo: przymiotniki dotyczące osobowości, kontuzje i niepełnosprawność. Gramatyka: Used to, Past Continuous. Ćwiczenia w mówieniu: odgrywanie ról, wyrażanie opinii. Czytanie ze zrozumieniem: zadania z lukami. Rozumienie ze słuchu. Minidialogi. Pisanie: wpis na blog. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 3. Love to Learn. Słownictwo: szkoła, nauka na odległość, egzaminy. Gramatyka: Present Perfect. Ćwiczenia w mówieniu: proszenie i udzielanie informacji. Czytanie ze zrozumieniem: zadania z lukami. Rozumienie ze słuchu. Pisanie: list formalny z zapytaniem. Minidialogi. Transformacje zdań. Uzupełnianie luk. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 4. Invention. Słownictwo: nauka i naukowcy. Sprzęt elektroniczny. Technologia. Gramatyka: Past Perfect, Zdania przydawkowe. Ćwiczenia w mówieniu: question tags, rozmowa na podstawie materiału stymulującego. Czytanie ze zrozumieniem. Pisanie wpis na blog. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 5. Let's go. Słownictwo: transport, rodzaje wakacji. Gramatyka: formy czasu przyszłego, czasowniki modalne do teraźniejszości i przeszłości. Ćwiczenia w mówieniu. Czytanie ze zrozumieniem. Pisanie: List formalny z zażaleniem. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 6. Bravo! Słownictwo: Sztuka. Gramatyka: strona bierna. Ćwiczenia w mówieniu: rozmowa na podstawie ilustracji. Czytanie ze zrozumieniem: zadania z lukami. Rozumienie ze słuchu. Pisanie: Wpis na blog. Tłumaczenie fragmentów zdań. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 7. In the news. Słownictwo: media, problemy związane z technologią. Gramatyka: tryb warunkowy 0,I, mowa zależna. Ćwiczenia w mówieniu: rozmowa na podstawie materiału stymulującego. Czytanie ze zrozumieniem. Pisanie wpis na blog. Rozumienie ze słuchu. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 8. Stay connected. Słownictwo: media społecznościowe, problemy związane z technologią, phrasal verbs. Gramatyka: II tryb warunkowy, zaimki nieokreślone. Pisanie: Wpis na forum. Ćwiczenia w mówieniu: odgrywanie ról. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian)	
Podręczniki obowiązkowe: Impulse 2. Wydawnictwo Macmillan. Książka ucznia i zeszyt ćwiczeń	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: - regularne odrabianie prac domowych - systematyczna nauka (bycie przygotowanym na każdą lekcję) - przynoszenie podręcznika i zeszytu ćwiczeń na każdą lekcję	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca przy komputerze,- praca domowa,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń raz/dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	

Wymagania na poszczególne oceny:

Niezapowiedziane kartkówki i odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie.

Prace klasowe, sprawdziany – ustalenie wspólnego terminu poprawy nie późniejszego niż trzy tygodnie od daty wystawienia oceny; przy wystawianiu ocen brana pod uwagę jest ocena poprawiona

Nieprzygotowanie do lekcji:

Ilość nieprzygotowań w semestrze: 3

Nieprzygotowanie można zgłosić za brak pracy domowej, brak podręcznika i zeszytu przedmiotowego, niegotowość do odpowiedzi.

Nieprzygotowanie nie dotyczy wcześniej zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów;

Po wykorzystaniu limitu podanego powyżej, uczeń za każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną;

Uczeń nieobecny na lekcjach ma obowiązek uzupełnić zaległy materiał, w przeciwnym razie zgłasza nieprzygotowanie do zajęć.

Nieprzygotowanie uczeń zgłasza przed lekcją;

Wymagania edukacyjne na poszczególłą ocenę:

<https://docs.google.com/document/d/1o7Fbjd4rOXvsFGzanXyBb6UlfZ7mYnbC/edit>

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: Język angielski	Klasa: 1TM
Nauczyciel: Iwona Ramecka	Poziom: rozszerzony
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Półroczce I i II
Program nauczania: Program nauczania języka angielskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum na podbudowie szkoły podstawowej. Zakres rozszerzony	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: 0. Powtórzenie wiadomości ze szkoły podstawowej. Słownictwo: aktywności czasu wolnego, ubrania, praca, środowisko. Gramatyka: Present Simple, Present Continuous, stopniowanie przymiotników. 1. Food for thought. Słownictwo: rodzaje jedzenia, choroby i leczenie. Gramatyka: określenia ilościowe, formy czasowników. Pisanie: list nieformalny. Transformacje zdań, tłumaczenie fragmentów zdań. Czytanie ze zrozumieniem. Rozumienie ze słuchu. Ćwiczenia w mówieniu: odgrywanie ról. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 2. Amazing people. Słownictwo: przymiotniki dotyczące osobowości, kontuzje i niepełnosprawność. Gramatyka: Used to, Past Continuous. Ćwiczenia w mówieniu: odgrywanie ról, wyrażanie opinii. Czytanie ze zrozumieniem: zadania z lukami. Rozumienie ze słuchu. Minidialogi. Pisanie: wpis na blog. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 3. Love to Learn. Słownictwo: szkoła, nauka na odległość, egzaminy. Gramatyka: Present Perfect. Ćwiczenia w mówieniu: prośzenie i udzielanie informacji. Czytanie ze zrozumieniem: zadania z lukami. Rozumienie ze słuchu. Pisanie: list formalny z zapytaniem. Minidialogi. Transformacje zdań. Uzupelnianie luk. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 4. Invention. Słownictwo: nauka i naukowcy. Sprzęt elektroniczny. Technologia. Gramatyka: Past Perfect, Zdania przydawkowe. Ćwiczenia w mówieniu: question tags, rozmowa na podstawie materiału stymulującego. Czytanie ze zrozumieniem. Pisanie wpis na blog. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 5. Let's go. Słownictwo: transport, rodzaje wakacji. Gramatyka: formy czasu przyszłego, czasowniki modalne do teraźniejszości i przeszłości. Ćwiczenia w mówieniu. Czytanie ze zrozumieniem. Pisanie: List formalny z zażaleniem. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian) 6. Bravo! Słownictwo: Sztuka. Gramatyka: strona bierna. Ćwiczenia w mówieniu: rozmowa na podstawie ilustracji. Czytanie ze zrozumieniem: zadania z lukami. Rozumienie ze słuchu. Pisanie: Wpis na blog. Tłumaczenie fragmentów zdań. (powtórzenie; kartkówka; sprawdzian)	
Podręczniki obowiązkowe: Impulse 2, (podręcznik oraz zeszyt ćwiczeń) Catherine McBeth, Patricia Reily, Joanna Sobierska-Paczesny Wydawnictwo Macmillan Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne:	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– praca przy komputerze,– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń trzy razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Wymagania na poszczególne oceny:

https://docs.google.com/document/d/1NImahgmWu1k_Us6W7KosufkRsdSjiV2fN54-9vMSAAw/edit?usp=sharing

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: język polski	Klasa: I TM
Nauczyciel: Monika Juzala	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 3	Semestr I i II
Program nauczania: Program nauczania języka polskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum zgodny z nową podstawą programową, <i>Oblicza epok</i> , WSiP.	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
Biblia - IX Fragmenty <i>Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Księgi Psalmów, Apokalipsy św. Jana.</i>	
Antyk - X Homer, <i>Iliada</i> (fragmenty) Homer, <i>Odyseja</i> (fragmenty) Jan Parandowski, <i>Mitologia</i> , cz. I: <i>Grecja</i> Arystoteles, <i>Poetyka</i> (fragmenty), <i>Retoryka</i> (fragmenty) Sofokles, <i>Antygona</i> Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i>	
Średniowiecze - XI <i>Lament świętokrzyski</i> (fragmenty) <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragmenty) <i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragmenty) <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty)	
Renesans – II Andrzej Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragmenty) Giovanni Boccaccio, <i>Sokół</i> Mikołaj Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragmenty) Jan Kochanowski, <i>Treny</i> (wybór) William Szekspir, <i>Romeo i Julia</i> Piotr Skarga, <i>Kazania sejmowe</i> (fragmenty)	
Barok – IV William Szekspir, <i>Makbet</i> Molier, <i>Skąpiec</i>	
Oświecenie - V Ignacy Krasicki, satyry (<i>Pijaństwo, Do króla</i>)	
Podręczniki obowiązkowe: Adam Kalbarczyk, Dariusz Chemperek, Dariusz Trzeźniowski, <i>Oblicza epok</i> , Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A. Język polski. Podręcznik. Liceum i technikum. Klasa 1. Część 1 i 2 Zakres podstawowy i rozszerzony.	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: lektury	
Wymagania formalne: Podręcznik, lektury, zeszyty	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">- praca klasowa zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,- odpowiedź ustna,- praca domowa,- kartkówka sprawdzająca znajomość treści lektur,- dyktando,- projekt,- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">- praca na lekcji,- udział w konkursach przedmiotowych,- udział w olimpiadach,- referaty,- wykonywanie pomocy szkolnych,- inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela.
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">- uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,- kartkówki nie podlegają poprawie.	

Ogólne kryteria oceniania dla klasy I szkoły średniej

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej, co nie pozwala na kontynuację nauki w klasie wyższej;
- nie rozumie większości wiadomości z zakresu programu nauczania;
- nie umie stosować nabytej wiedzy;
- nie potrafi zaprezentować zdobytej wiedzy;
- nie utrwała zdobytej wiedzy.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje nieliczne braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- nie rozumie niektórych zagadnień materiału programowego;
- stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela;
- często popełnia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- ma trudności w utrwalaniu zdobytej wiedzy.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- rozumie zdobytą wiedzę;
- stara się zastosować zdobytą wiedzę;
- popełnia nieliczne błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- rozumie zdobytą wiedzę;
- stosuje zdobytą wiedzę;
- popełnia drobne usterki językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości;
- swobodnie stosuje zdobytą wiedzę;
- nie popełnia błędów językowych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- swobodnie operuje wiedzą z zakresu podstawowego podstawy programowej.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegle opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania;
- interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny;
- samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych;
- prezentuje wiedzę, posługując się precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem;
- swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł.

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy I szkoły średniej

ZAKRES PODSTAWOWY

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- rozumie podstawy podziału literatury na epoki;
- wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia;
- z pomocą nauczyciela sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu;
- na ogół trafnie rozpoznaje konwencje literackie: realistyczną i fantastyczną;
- rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę;
- rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz niektóre środki znaczeniowe (np. oksymoron), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. wyliczenie), i wersyfikacyjne (np. przerzutnię);
- przy pomocy nauczyciela interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
- na ogół trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, humor; na poziomie ogólnym rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy na podstawie *Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* lub innego tekstu;
- zna i przy pomocy nauczyciela rozumie treść utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego;
- na poziomie ogólnym rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów biblijnych i antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych;
- na poziomie ogólnym i przy pomocy nauczyciela rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej;
- rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy, np. *danse macabre*, *memento mori*, *theatrum mundi*;

- z pomocą nauczyciela odwołuje się do wybranych tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego;
- podejmuje próbę porównywania utworów literackich lub ich fragmentów;
- przedstawia z pomocą nauczyciela propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym;
- z pomocą nauczyciela wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny;
- rozpoznaje obecne w utworach literackich wybrane wartości uniwersalne, np. dobro, piękno; i narodowe, np. tradycja.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- potrafi przetwarzać i układać pod względem ważności proste informacje z tekstów;
- przy pomocy nauczyciela analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;
- rozpoznaje niektóre teksty retoryczne (przemówienie) i popularnonaukowe (notatka encyklopedyczna, definicja);
- wie, że starożytny teatr grecki wpłynął na rozwój sztuki teatralnej;
- z pomocą nauczyciela rozumie pojęcie *katharsis*;
- potrafi scharakteryzować główne prądy filozoficzne epoki: stoicyzm, epikureizm, humanizm, racjonalizm;
- zazwyczaj potrafi odczytać na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury;
- z reguły odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- przy pomocy nauczyciela wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz podczas tworzenia własnych wypowiedzi;
- zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych;
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych;
- rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu może zmieniać znaczenie wypowiedzi.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji;
- na poziomie ogólnym potrafi określić podstawowe znaczenie zapożyczeń w tekście;
- zna wybrane biblizmy, mitologizmy, sentencje i aforyzmy wywodzące się z mitologii, Biblii oraz polskiej tradycji ludowej;
- rozpoznaje stylizację biblijną;
- częściowo rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- rozumie pojęcie znaku językowego;
- wie, że język to system znaków;
- zna pojęcie aktu komunikacji językowej;
- potrafi wymienić wybrane funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- rozpoznaje z pomocą nauczyciela niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoks);
- stosuje niektóre zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wybrane wypowiedzi językowe, stosując przejrzyste (jednoznaczne) kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność;
- na ogół stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji;
- z pomocą nauczyciela dostrzega zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- stosuje podstawowe zasady ortografii poznane w szkole podstawowej;
- wykorzystuje podstawowe zasady interpunkcji w zdaniach złożonych (oddzielanie przecinkiem zdań składowych).

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- przy pomocy nauczyciela formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej;
- próbuje określać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej;
- na ogół rozumie i próbuje stosować w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa);
- przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać użyte w tekście środki retoryczne: powtórzenie, anafora, epifora, pytanie retoryczne, apostrofa, wyliczenie, wykrzyknienie;
- potrafi wyróżnić argumenty w swojej wypowiedzi pisemnej;
- przy pomocy nauczyciela próbuje zrozumieć, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych.

III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.

- ma swoje racjonalne zdanie, ale nie zawsze potrafi je uzasadnić;
- zazwyczaj umie zbudować wypowiedź z uwzględnieniem celu i adresata;
- na ogół potrafi dostrzec przejawy agresji językowej;
- przy pomocy nauczyciela formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje proste informacje;
- z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;
- z pomocą nauczyciela odróżnia streszczenie od parafrazy;
- z pomocą nauczyciela tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym;

- próbuje stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu;
- wygłasza mowę, popełniając błędy, które nie zakłócają komunikatywności;
- z pomocą nauczyciela interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, próbuje przeprowadzić logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;
- zna zasady poprawności językowej i stylistycznej i próbuje je stosować w tworzeniu własnego tekstu;
- wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym.

IV. Samokształcenie.

- potrafi uczyć się samodzielnie;
- próbuje porządkować informacje; w niewielkim stopniu potrafi syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia;
- rzadko korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej;
- próbuje stosować odpowiednie cytaty w swoich wypowiedziach;
- w niewielkim stopniu wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe) do przygotowania samodzielnych zadań;
- gromadzi informacje potrzebne do napisania sprawdzianu lub wykonania zadania domowego.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- rozumie podstawy podziału literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie;
- wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia;
- sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu;
- rozpoznaje konwencje literackie: realistyczną, fantastyczną i groteskową;
- rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę;
- rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (np. oksymoron, peryfrazę, hiperbolę), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę), wersyfikacyjne (np. przerzutnię); próbuje określić ich funkcje w utworze literackim;
- interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
- rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos;
- rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok;

- wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej;
- rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów biblijnych i antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych;
- rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; dokonuje próby ich interpretacji i wartościowania;
- rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy: *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, motyw sokoła, *theatrum mundi*;
- potrafi posłużyć się wiedzą o tekstach poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów cz. II* oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego;
- porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach;
- przedstawia propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny;
- rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. dobro, piękno, altruizm, odpowiedzialność, tolerancja, i narodowe, np. tradycja, patriotyzm.

I. Kształcenie literackie i językowe. Odbiór tekstów kultury.

- przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów w stopniu umożliwiającym funkcjonalne ich wykorzystanie podczas lekcji i w samodzielnej pracy;
- odczytuje sens utworu, jego główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;
- rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie) i popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja);
- określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej;
- rozumie pojęcie *katharsis*;
- charakteryzuje główne prądy filozoficzne: stoicyzm, epikureizm, teocentryzm, antropocentryzm, humanizm, racjonalizm oraz określa ich wpływ na kulturę epoki;
- odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;
- odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi;
- zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; rozpoznaje ich funkcje w tekście;

- potrafi wykorzystać zdania złożone podrzędnie do budowania wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym;
- rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu wpływa na znaczenie wypowiedzi.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; potrafi odnaleźć w utworze stylizację biblijną;
- określa rodzaje zapożyczeń w języku polskim;
- zna i rozumie biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w literaturze;
- rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna) oraz określa ich funkcje w tekście;
- rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście;
- zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt);
- rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- rozpoznaje niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi, np. paradoksy, homonimie;
- stara się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- stosuje zasady etyki wypowiedzi;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji;
- dostrzega zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- wykorzystuje zasady ortograficzne poznane w szkole podstawowej;
- tworzy wypowiedzi, stosując zasady ortografii i interpunkcji języka polskiego.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- formułuje tezy i argumenty w samodzielnie stworzonej wypowiedzi ustnej i pisemnej;
- wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej;
- rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa);
- zna podstawowe środki retoryczne (powtórzenie, anafora, epifora, pytanie retoryczne, apostrofa, apel, wyliczenie, paralelizm, wykrzyknienie, czasowniki w 1 osobie liczby pojedynczej i liczby mnogiej, inwersja);

- rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne – pozamerytoryczne);
- rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach.

III. Tworzenie wypowiedzi. mówienie i pisanie.

- zgadza się z cudzymi poglądami lub podejmuje próbę polemiki z nimi, uzasadniając własne zdanie;
- budując wypowiedź, określa jej cel, adresata i funkcję, którą ma spełnić;
- dostrzega przejawy agresji językowej;
- zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;
- tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;
- odróżnia streszczenie od parafrazy;
- tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym;
- stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu;
- wygłasza mowę z zastosowaniem środków pozajęzykowych;
- interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;
- zna zasady poprawności językowej i stylistycznej i stosuje je w tworzeniu własnego tekstu;
- wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

- pracuje samodzielnie;
- przygotowuje różne formy prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja);
- porządkuje informacje w problemowe całości, np. wg epoki literackiej, autora, utworu, motywu;
- korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej;
- wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi;
- wzbogaca swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja);
- wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe);
- gromadzi i na ogół trafnie przetwarza informacje w celu wykorzystywania ich podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych oraz pracy w domu.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- rozumie podział literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie;

- wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia;
- sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu;
- rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową);
- rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, dramat szekspirowski, a także odmiany powieści i dramatu;
- rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;
- interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
- rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście;
- rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok oraz tekstach będących nawiązaniem;
- wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej;
- rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. teocentryzmem, uniwersalizmem, antropocentryzmem, humanizmem, sarmatyzmem, racjonalizmem, klasycyzmem, sentymentalizmem) i poddaje ją refleksji;
- rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;
- rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. motyw Apokalipsy, *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, *stabat mater*, motyw sokoła, *theatrum mundi*) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów cz. II* oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego;
- porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;
- przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

- rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. prawda, dobro, piękno, altruizm, tolerancja, odpowiedzialność, i narodowe, np. symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;
- analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;
- rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); rozpoznaje środki językowe zastosowane w tekstach;
- określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej;
- rozumie pojęcie *katharsis* i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła;
- charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki;
- odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;
- odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej, stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu.

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;
- rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze;
- rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi;
- rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- definiuje i rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji biblijnej, rozumie ich znaczenie w tekście;
- poprawnie określa rodzaje zapożyczeń i próbuje określić sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok;
- zna, rozumie i wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym;
- poprawnie rozpoznaje i nazywa rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście;
- rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście;
- zna i rozumie pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt);
- rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoks), dba o jasność i precyzję komunikatu;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego;
- stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji;
- charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej;
- wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;
- wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej;
- rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa);
- wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;
- rozróżnia typy argumentów (merytoryczne, logiczne, pozamerytoryczne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty ad personam);
- rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach;
- odróżnia dyskusję od sporu i kłótni;
- rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji i ocenia je pod względem etycznym.

III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.

- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
- buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;
- reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi;
- zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;
- tworzy poprawne, spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;
- sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi;
- poprawnie tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym;
- poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu;
- wygłasza mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych (mimika, gesty, modulacja głosu);
- samodzielnie interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;
- poprawnie stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;
- wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

- rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja);
- porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie, syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach;
- w celu poszerzania swojej wiedzy korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej;
- sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych;
- dokonuje selekcji źródeł;
- w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi;
- wzbogaca swoją wypowiedź trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gesty, modulacja głosu);
- w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line;

- przygotowując się do zajęć, wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich oceny;
- gromadzi i przetwarza informacje;
- w sposób funkcjonalny korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;
- dba o rozwój swoich zainteresowań oraz popularyzację osiągnięć, wykorzystując formę projektu.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- rozumie podział literatury na epoki;
- wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia;
- sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu oraz w pozostałych (dotyczy kontekstów);
- właściwie rozpoznaje konwencje literackie i precyzyjnie określa ich cechy w utworach (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową);
- rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, dramat szekspirowski, a także odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;
- trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;
- samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
- rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter;
- rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok oraz tekstach będących nawiązaniem; określa jej artystyczny i wartościujący charakter;
- wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej;
- poprawnie rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (teocentryzm, uniwersalizm, antropocentryzm, humanizm, reformacja, kontreformacja, sarmatyzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); poddaje ją refleksji;
- trafnie rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;
- rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i topusy (motyw Apokalipsy, *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, *stabat mater*, motyw sokoła, *theatrum mundi*) oraz

dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; dokładnie określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;

- w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego;
- konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;
- przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny i inne;
- trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (prawda, dobro, altruizm, piękno, tolerancja, odpowiedzialność) i narodowe (symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;
- poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;
- rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach;
- precyzyjnie określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej;
- posługuje się pojęciem *katharsis* i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła;
- wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki;
- na poziomie dosłownym i przenośnym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;
- odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej, stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu.

II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.

- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;
- rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze;
- rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi;

- rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- posługuje się pojęciami stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście;
- dokładnie określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny;
- zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym;
- rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna itp.) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście;
- rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; trafnie rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście;
- posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt);
- rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy), dba o jasność i precyzję komunikatu;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji;
- wyczerpująco charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej;
- zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;
- wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej;

- rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa);
- wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;
- rozróżnia typy argumentów (merytoryczne, logiczne, pozamerytoryczne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty ad personam);
- rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach;
- odróżnia dyskusję od sporu i kłótni;
- rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.

III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.

- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
- buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;
- reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi;
- zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;
- tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;
- sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi;
- tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym;
- stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu;
- wygłasza mowę z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację);
- w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;
- stosuje wszystkie zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;
- wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

- rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja);
- porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach;
- w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej;
- podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych;
- dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych;
- w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi;
- wzbogaca swoją wypowiedź celowo stosowanymi i trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja, modulacja głosu);
- w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line;
- wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;
- gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych;
- korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;
- wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich.

- odczytuje teksty z podstawy programowej na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym;
- rozumie podział literatury na epoki;
- wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia;
- trafnie sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu oraz w pozostałych (dotyczy kontekstów);
- właściwie rozpoznaje konwencje literackie i precyzyjnie określa ich cechy w utworach (realistyczną, fantastyczną, symboliczną, groteskową);
- rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, dramat szekspirowski, a także odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;

- trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;
- samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;
- trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter;
- rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy; rozpoznaje ją w tekstach omawianych epok oraz tekstach będących nawiązaniem; określa jej artystyczny i wartościujący charakter;
- wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej;
- poprawnie rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (teocentryzm, uniwersalizm, antropocentryzm, humanizm, reformacja, kontreformacja, sarmatyzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); poddaje ją refleksji;
- trafnie rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;
- rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (motyw Apokalipsy, *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, *stabat mater*, motyw sokoła, *theatrum mundi*) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; dokładnie określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;
- w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów cz. II* oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego;
- konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;
- przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny i inne;
- trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (prawda, dobro, altruizm, piękno, tolerancja, odpowiedzialność) i narodowe (symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

- odczytuje dzieła sztuki z różnych dziedzin na poziomie dosłownym i przenośnym, porównuje ze sobą dzieła z różnych dziedzin sztuki i różnych epok;

- szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;
- poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;
- rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach;
- precyzyjnie określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej;
- posługuje się pojęciem *katharsis* i charakteryzuje jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła;
- wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki;
- na poziomie dosłownym i przenośnym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;
- odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej, stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.

- świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady zróżnicowania językowego;
- samodzielnie wzbogaca swoją wiedzę o języku;
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;
- rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze;
- rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi;
- rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.

II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka.

- świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady komunikacji wypowiedzi i kultury języka;
- zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; trafnie rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście;
- sprawnie posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt);
- rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy), dba o jasność i precyzję komunikatu;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;

- stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji;
- wyczerpująco charakteryzuje zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej).

II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja.

- świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji;
- zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.

III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki.

- formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;
- wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej;
- rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa);
- wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;
- rozróżnia typy argumentów (merytoryczne, logiczne, pozamerytoryczne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty ad personam);
- rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach;
- odróżnia dyskusję od sporu i kłótni;
- rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.

III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.

- tworzy teksty mówione i pisane odznaczające się oryginalnością i wartościami artystycznymi;
- rozwija swoją twórczość (próby literackie, pisanie do gazetki szkolnej, warsztaty pisarstwa i inne);
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
- buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;
- reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi;
- zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

- tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;
- sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi;
- tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym;
- stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu;
- wygłasza mowę z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację);
- w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;
- stosuje wszystkie zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;
- wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

- rozwija swoje zainteresowania językiem i literaturą na różnych zajęciach pozaszkolnych;
- szerzy wśród rówieśników zainteresowanie językiem polskim, literaturą i kulturą;
- rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja);
- porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach;
- w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej;
- podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych;
- dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych;
- w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi;
- wzbogaca swoją wypowiedź celowo stosowanymi i trafnie dobranymi pozajęzykowymi środkami komunikacji (mimika, gestykulacja, modulacja głosu);
- w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line;
- wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;
- gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych;

- korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;
- wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: muzyka	Klasa: 1TM
Nauczyciel: Kamila Paczeńska	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 1	Półrocze: I i II
Program nauczania: Małgorzata Rykowska „ Program nauczania dla szkół ponadpodstawowych (liceum i technikum)”	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: <ul style="list-style-type: none">I. Na wielkiej scenie<ul style="list-style-type: none">1. Wokół koncertu2. Opera3. Musical4. Gra na instrumentach szkolnychII. Śpiewać każdy może<ul style="list-style-type: none">1. Ludzki narząd głosu jako instrument.2. W drodze do niepodległości3. Nauka pieśni patriotycznych (śpiew)4. Recital .5. Muzyka na Boże Narodzenie (śpiew i gra na instrumentach szkolnych)III. Upowszechnianie kultury muzycznej<ul style="list-style-type: none">1. Filharmonia i instrumenty orkiestry symfonicznej (2 godziny lekcyjne)2. Rodzaje orkiestr.3. Rodzaje zespołów muzycznych – zespoły kameralne.IV. Multimedia i ich zasięg.<ul style="list-style-type: none">1. Muzyka filmowa (2 godziny lekcyjne).V. Gatunki i style muzyczne<ul style="list-style-type: none">1. Jazz2. Rock and roll (na świecie i w Polsce)3. Muzyka taneczna (disco, dance i disco polo)4. Polska muzyka ludowa i folk.5. Hip – hopVI. Muzyką wypełnij czas.<ul style="list-style-type: none">1. Utwory wokalne2. Utwory instrumentalneVII. Muzyka w moim mieście.<ul style="list-style-type: none">1. Kompozytorzy i artyści Konina.	
Podręczniki obowiązkowe: Brak podręcznika Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	
Wymagania formalne: Zeszyt lekcyjny	

Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. S. Staszica w Koninie
rok szkolny 2024/25

Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,– odpowiedź ustna,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– referaty,– wykonywanie pomocy szkolnych,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela,– praca w szkolnych zespołach muzycznych (Chór ZSGE, Młodzieżowa Orkiestra Dęta ZSGE)
Uwagi o ocenianiu: <ul style="list-style-type: none">– uczeń raz w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),– jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),– w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,– kartkówki nie podlegają poprawie.	
Wymagania na poszczególne oceny: <p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none">• potrafi bezbłędnie i z właściwą interpretacją zaśpiewać pieśni objęte programem nauczania;• umie grać z nut melodie na instrumentach szkolnych;• potrafi tworzyć proste formy muzyczne;• rozpoznaje i nazywa style muzyczne;• rozpoznaje utwory z poznanej na lekcjach literatury muzycznej oraz podaje nazwiska ich twórców;• rozpoznaje aparat wykonawczy w słuchanych utworach;• aktywnie uczestniczy w szkolnym życiu muzycznym – pracach chóru i orkiestry szkolnej konkursach, festiwalach, uroczystościach szkolnych itp. <p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none">• potrafi bezbłędnie zaśpiewać pieśni objęte programem nauczania;• umie grać z nut melodie na wybranym instrumencie szkolnym;• potrafi tworzyć proste akompaniamenty do znanych melodii;• rozpoznaje utwory muzyczne z literatury obowiązkowej;• rozpoznaje formy muzyczne i brzmienie instrumentów;• rozpoznaje polskie utwory ludowe (tańce narodowe i pieśni). <p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none">• potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać poznane pieśni poprawnie pod względem muzycznym;• potrafi zagrać z nut na instrumentach szkolnych proste akompaniamenty lub fragmenty melodii na wybranym instrumencie;• zna najwybitniejsze postaci z historii muzyki i wymienia przykłady ich dzieł;• rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;• rozpoznaje polski folklor. <p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none">• potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać kilka pieśni;• potrafi zagrać na instrumentach perkusyjnych akompaniament rytmiczny do piosenki;• opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki;• rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów;• rozpoznaje niektóre z polskich tańców narodowych. <p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none">• potrafi w grupie zaśpiewać poznaną na lekcji pieśń;• potrafi wyklaskać proste schematy rytmiczne;• zna najwybitniejszych polskich kompozytorów;• nie podejmuje próby grania na wybranym instrumencie. <p>Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nawet w stopniu elementarnym nie opanował materiału i nie nabył umiejętności wskazanych w programie nauczania oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">• nie wykazuje zainteresowania przedmiotem;• nie bierze udziału w działaniach twórczych; •nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;• nie wykazuje żadnej chęci do poprawy swojej oceny <p>Ocena ta nie wynika z możliwości czy braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach.</p>	

TABELA WYMAGAŃ DYDAKTYCZNYCH

Przedmiot: Urządzenia i systemy mechatroniczne.	Klasa: 1TM
Nauczyciel: Robert Dunaj	Poziom: podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania:	
Program nauczania dla zawodu technik mechatronik	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:	
<p>1. Układy sterowania elektrycznego</p> <p>1. Elementy elektrycznych i elektronicznych układów sterowania. Transformatory, prostowniki, zabezpieczenia, baterie i akumulatory. Styczniki i przekaźniki. Elementy operatorskie.</p> <p>2. Symbole elektrycznych i elektronicznych układów sterowania.</p> <p>3. Budowa elektrycznych i elektronicznych układów sterowania.</p> <p>4. Budowa, przeznaczenie, schemat podłączeń przekaźników logicznych i sterowników PLC.</p> <p>5. Parametry i funkcje elektrycznych i elektronicznych układów sterowania.</p> <p>6. Zasady działania elektrycznych i elektronicznych układów sterowania.</p> <p>7. Zastosowanie układów sterowania elektrycznego i elektronicznego.</p> <p>8. Zasady rysowania schematów układów sterowania elektrycznego i elektronicznego.</p> <p>9. Zasilanie układów sterowania elektrycznego i elektronicznego.</p> <p>10. Konserwacja układów sterowania elektrycznego i elektronicznego.</p> <p>-sprawdzian</p> <p>2. Układy sterowania pneumatycznego</p> <p>1. Montaż elementów, podzespołów i zespołów pneumatycznych i elektropneumatycznych;</p> <p>2. Demontaż elementów, podzespołów i zespołów pneumatycznych i elektropneumatycznych;</p> <p>3. Zasady działania urządzeń i systemów pneumatycznych i elektropneumatycznych;</p> <p>4. Diagnostyka urządzeń i systemów pneumatycznych i elektropneumatycznych;</p> <p>5. Analiza schematów urządzeń i systemów pneumatycznych i elektropneumatycznych</p> <p>6. Diagramy funkcyjne i diagramy stanów;</p> <p>7. Rozruch urządzeń i systemów pneumatycznych i elektropneumatycznych;</p> <p>8. Konserwacja systemów pneumatycznych i elektropneumatycznych</p> <p>-sprawdzian</p> <p>3. Układy sterowania hydraulicznego</p> <p>1. Montaż i demontaż elementów, podzespołów i zespołów hydraulicznych i elektrohydraulicznych;</p> <p>2. Analiza schematów urządzeń i systemów hydraulicznych i elektrohydraulicznych</p> <p>3. Diagnostyka urządzeń i systemów hydraulicznych i elektrohydraulicznych</p> <p>4. Zasady działania urządzeń i systemów hydraulicznych i elektrohydraulicznych</p> <p>5. Diagramy funkcyjne i diagramy stanów;</p> <p>6. Rozruch urządzeń i systemów hydraulicznych i elektrohydraulicznych;</p> <p>7. Konserwacja systemów hydraulicznych i elektrohydraulicznych.</p> <p>-sprawdzian</p> <p>4. Procesy mechaniczne</p> <p>1. Obliczenia wytrzymałościowe części maszyn.</p> <p>2. Wykonywanie dokumentacji technicznej z wykorzystaniem programów komputerowych.</p> <p>3. Ochrona przed korozją.</p> <p>4. Technologia obróbki ręcznej.</p> <p>5. Technologia obróbki maszynowej.</p> <p>6. Techniki wytwarzania w budowie maszyn.</p> <p>7. Kontrola jakości oraz kontrola wymiarowa w budowie maszyn.</p> <p>8. Zasady eksploatacji maszyn i urządzeń mechanicznych.</p> <p>-sprawdzian</p>	
Podręczniki obowiązkowe:	
Montaż, uruchamianie i konserwacja urządzeń i systemów mechatronicznych WSiP P. Goździaszek A. Mikołajczak cz.I	
Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:	

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w pracowni montażu urządzeń mechatronicznych, wyposażonej w: stanowisko komputerowe dla nauczyciela połączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem/urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym/tablicą interaktywną/monitorem interaktywnym; stanowiska ćwiczeniowe (jedno stanowisko dla maksymalnie dwóch uczniów) umożliwiające montaż układów zasilanych prądem stałym i przemiennym.

Wymagania formalne:

Zeszyt, kalkulator

Formy sprawdzania wiadomości:

- praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,
- sprawdzian pisemny z zamkniętej partii materiału, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, może mieć formę testu,
- sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,
- kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje ostatnią poprzedzającą jednostkę lekcyjną, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,
- odpowiedź ustna,
- praca przy komputerze,
- praca domowa,
- aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów).

Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:

- praca na lekcji,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- udział w olimpiadach,
- referaty,

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń dwa razy w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- kartkówki nie podlegają poprawie.

Wymagania na poszczególne oceny:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegłe posługuje się fachową terminologią zawodową,
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów,
- precyzyjnie formułuje swoje wypowiedzi,
- umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe i wyciąga z nich wnioski,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach,
- bierze udział w olimpiadach przedmiotowych.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- wykazuje się znajomością i rozumieniem pojęć z zakresu realizowanego programu nauczania,

- sprawnie i umiejętnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- bezbłędnie posługuje się terminologią zawodową,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- jest aktywny na zajęciach,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- stosuje podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania problemowe,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował jedynie w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania,
- zna podstawowe pojęcia zawodowe,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- nie potrafi samodzielnie formułować wniosków.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- częściowo opanował podstawową wiedzę i umiejętności zawarte w programie nauczania, a jego braki nie przekreślają możliwości dalszej nauki,
- zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- przedstawia wiadomości w sposób nieuporządkowany,
- nie potrafi zastosować terminologii zawodowej,
- nie jest aktywny na zajęciach.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia oczekiwań określonych w programie nauczania, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści,
- nie opanował podstawowych wiadomości zawartych w programie nauczania, nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności,
- nie zna podstawowych pojęć zawodowych,
- nie jest aktywny na zajęciach,
- nie wykazuje chęci uzupełnienia braków,
- opuszcza zajęcia.

TABELA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Przedmiot: matematyka	Klasa: 1 TM
Nauczyciel: Małgorzata Hryniuk	Poziom: Podstawowy
Tygodniowy wymiar godzin wg planu: 2	Półrocze I i II
Program nauczania: NOWA MATeMATyka -Program nauczania matematyki dla liceum/technikum.	
Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych: I. Liczby rzeczywiste. – X/XI 2024r. II. Język matematyki. – II 2025r. III. Układy równań – III 2025r. IV. Funkcje – V 2025r.	
Podręczniki obowiązkowe: NOWA MATeMATyka”. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum 1. Zakres podstawowy. Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne: kalkulator prosty, Wybrane wzory matematyczne	
Wymagania formalne: zeszyt, podręcznik, przybory geometryczne	
Formy sprawdzania wiadomości: <ul style="list-style-type: none">– praca klasowa poprzedzona lekcją powtórzeniową, zapowiadana z tygodniowym wyprzedzeniem,– sprawdzian z trzech ostatnich lekcji, zapowiadany lub nie, może mieć formę testu,– kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje do trzech jednostek lekcyjnych, może mieć formę testu,– odpowiedź, może być w formie pisemnej– praca domowa,– aktywność i postawa na lekcji (zależnie od sytuacji stworzonych na lekcji, nie musi dotyczyć wszystkich uczniów)– diagnoza wstępna, badanie wyników nauczania po klasie pierwszej	Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">– praca na lekcji,– udział w konkursach przedmiotowych,– udział w olimpiadach,– inne prace dodatkowe – do wyboru przez nauczyciela– premia za frekwencję
Uwagi o ocenianiu: uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów), – jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do sprawdzianu z całą klasą, to powinien uczynić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną), – w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, – kartkówki nie podlegają poprawie. .	

Wymagania na poszczególne oceny:

1. LICZBY RZECZYWISTE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

• podaje przykłady liczb: naturalnych, całkowitych, wymiernych, niewymiernych oraz przyporządkowuje liczbę do odpowiedniego zbioru liczb
• rozróżnia liczby pierwsze i liczby złożone
• wskazuje liczby podzielne np. przez 2, 3, 4, 5, 9, 10
• podaje dzielniki danej liczby naturalnej
• przedstawia liczby naturalne w postaci iloczynu liczb pierwszych
• podaje liczbę przeciwną oraz odwrotną do danej liczby
• porównuje liczby wymierne
• podaje przykład liczby wymiernej zawartej między dwiema danymi liczbami wymiernymi
• zaznacza na osi liczbowej daną liczbę wymierną, odczytuje z osi liczbowej współrzędne danego punktu
• przedstawia liczby wymierne w różnych postaciach
• wyznacza przybliżenia dziesiętne danej liczby rzeczywistej z zadaną dokładnością (również przy użyciu kalkulatora) oraz określa, czy dane przybliżenie jest przybliżeniem z nadmiarem czy z niedomiarem
• wyznacza rozwinięcie dziesiętne ułamków zwykłych, zamienia skończone rozwinięcia dziesiętne na ułamki zwykłe
• wykonuje proste działania w zbiorach liczb wymiernych
• oblicza wartość pierwiastka dowolnego stopnia z liczby nieujemnej oraz wartość pierwiastka nieparzystego stopnia z liczby rzeczywistej w prostych przypadkach
• wyłącza czynnik przed pierwiastek kwadratowego; włącza czynnik pod pierwiastek kwadratowego (proste przypadki)
• wykonuje działania na pierwiastkach tego samego stopnia, stosując odpowiednie twierdzenia (proste przypadki)
• usuwa niewymierność z mianownika wyrażenia typu $\frac{1}{\sqrt{a}}$
• oblicza potęgi o wykładnikach wymiernych
• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o wykładniku całkowitym
• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o danej podstawie w prostych przypadkach
• oblicza logarytm liczby w prostych przypadkach
• oblicza procent danej liczby
• oblicza, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
• wyznacza liczbę, gdy dany jest jej procent

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• oblicza NWD i NWW
• porównuje liczby niewymierne
• podaje przykład liczby niewymiernej zawartej między dwiema danymi liczbami
• zamienia ułamki np. $0,(2)$; $0,(02)$ na ułamki zwykłe
• wykonuje działania łączne w zbiorach liczb rzeczywistych
• oblicza wartość pierwiastka dowolnego stopnia z liczby nieujemnej oraz wartość pierwiastka nieparzystego stopnia z liczby rzeczywistej
• wykonuje działania na pierwiastkach tego samego stopnia, stosując odpowiednie twierdzenia
• przekształca i oblicza wartości wyrażeń zawierających pierwiastki kwadratowe
• konstruuje odcinki o długościach niewymiernych, np. $\sqrt{5}$
• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o wykładniku wymiernym
• zapisuje daną liczbę w postaci potęgi o danej podstawie
• upraszcza wyrażenia, stosując prawa działań na potęgach
• porównuje liczby przedstawione w postaci potęg
• stosuje równości wynikające z definicji logarytmu do prostych obliczeń
• stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu, ilorazu i potęgi w prostych przypadkach
• zmniejsza i zwiększa liczbę oddany procent
• oblicza, o ile procent jedna liczba jest większa (mniejsza) od drugiej
• posługuje się procentami w rozwiązywaniu prostych zadań praktycznych

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• stosuje ogólny zapis liczb naturalnych: parzystych, nieparzystych, podzielnych przez 3 itp.
• przeprowadza dowody twierdzeń dotyczących podzielności liczb w prostych przypadkach
• wykorzystuje dzielenie z resztą do przedstawienia liczby naturalnej w postaci $a \cdot k + r$
• wykonuje działania łączne na liczbach rzeczywistych (trudniejsze przypadki)
• zamienia ułamek dziesiętny okresowy na ułamek zwykły
• wyznacza wskazaną cyfrę po przecinku w rozcięciu dziesiętnym okresowym danej liczby w prostych przypadkach
• porównuje pierwiastki bez użycia kalkulatora
• wyznacza wartość wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki, stosując prawa działań na pierwiastkach
• wyłącza czynnik przed pierwiastek dowolnego stopnia, włącza czynnik pod pierwiastek dowolnego stopnia
• konstruuje odcinki o długościach niewymiernych, np. $\sqrt{15}$
• stosuje działania na pierwiastkach do obliczania pól czworokątów
• usuwa niewymierność z mianownika wyrażenia typu $\sqrt[3]{a}$
• upraszcza wyrażenia, stosując prawa działań na potęgach (trudniejsze przypadki)
• porównuje liczby przedstawione w postaci potęg (trudniejsze przypadki)
• stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu, ilorazu i potęgi do obliczeń
• rozwiązuje złożone zadania tekstowe, wykorzystując obliczenia procentowe

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) – (R) oraz dodatkowo:

• przeprowadza dowody twierdzeń dotyczących podzielności liczb i reszt z dzielenia (trudniejsze przypadki)
• wyznacza wskazaną cyfrę po przecinku w rozcięciu dziesiętnym okresowym danej liczby
• przeprowadza dowody twierdzeń o logarytmie iloczynu, ilorazu i potęgi
• stosuje twierdzenia o logarytmie iloczynu, ilorazu i potęgi do udowodnienia równości wyrażeń

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K)–(D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące liczb rzeczywistych

2. JĘZYK MATEMATYKI

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

• posługuje się pojęciami: zbiór, podzbiór, zbiór skończony, zbiór nieskończony
• wymienia elementy danego zbioru
• posługuje się pojęciami iloczynu i sumy zbiorów
• zaznacza na osi liczbowej przedziały liczbowe
• wyznacza iloczyn i sumę przedziałów liczbowych oraz zaznacza je na osi liczbowej w prostych przypadkach
• rozwiązuje proste nierówności liniowe, sprawdza, czy dana liczba spełnia daną nierówność
• zaznacza na osi liczbowej zbiór rozwiązań nierówności liniowej
• wyłącza wskazany jednomian przed nawias w sumie algebraicznej
• zapisuje związki między wielkościami za pomocą wyrażeń algebraicznych w prostych przypadkach
• stosuje wzory skróconego mnożenia do wyznaczenia kwadratu sumy lub różnicy oraz różnicy kwadratów
• oblicza wartość bezwzględną liczby rzeczywistej

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• posługuje się pojęciem podzbioru
• opisuje symbolicznie dane zbiory w prostych przypadkach

• posługuje się pojęciem różnicy zbiorów
• wyznacza różnicę przedziałów liczbowych oraz zaznacza ją na osi liczbowej
• rozwiązuje nierówności liniowe
• zaznacza na osi liczbowej zbiór rozwiązań nierówności liniowej
• zapisuje zbiory w postaci przedziałów liczbowych, np. $A = \{x \in \mathbf{R}: x \geq -4 \wedge x < 1\} = [-4; 1)$
• mnoży sumy algebraiczne przez siebie oraz redukuje wyrazy podobne w otrzymanej sumie
• zapisuje związki między wielkościami za pomocą wyrażeń algebraicznych w prostych przypadkach
• stosuje wzory skróconego mnożenia do przekształcania wyrażeń algebraicznych w prostych przypadkach
• stosuje przekształcenia wyrażeń algebraicznych do usunięcia niewymierności z mianownika ułamka, gdy w jego mianowniku jest liczba postaci $a\sqrt{b}$
• stosuje przekształcenia wyrażeń algebraicznych do rozwiązywania prostych równań i nierówności
• stosuje interpretację geometryczną wartości bezwzględnej liczby do rozwiązywania elementarnych równań i nierówności typu $ x = a, x < a$

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• zaznacza na osi liczbowej zbiory liczb spełniających układ nierówności liniowych z jedną niewiadomą
• zapisuje związki między wielkościami za pomocą wyrażeń algebraicznych
• przeprowadza proste dowody, stosując działania na wyrażeniach algebraicznych
• stosuje wzory skróconego mnożenia do przekształcania wyrażeń algebraicznych
• stosuje wzory skróconego mnożenia do wykonywania działań na liczbach postaci $a + b\sqrt{c}$
• usuwa niewymierność z mianownika wyrażenia typu $\frac{a}{b \pm c\sqrt{d}}$
• stosuje przekształcenia algebraiczne do rozwiązywania równań i nierówności
• stosuje nierówności pierwszego stopnia z jedną niewiadomą do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym
• upraszcza wyrażenia z wartością bezwzględną, w tym stosuje własność $\sqrt{x^2} = x $
• stosuje interpretację geometryczną wartości bezwzględnej liczby do rozwiązywania równań typu $ x + a = b$,
• wyprowadza wzory skróconego mnożenia

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) – (R) oraz dodatkowo:

• wyznacza dopełnienie zbioru
• wykonuje złożone działania na przedziałach liczbowych
• stosuje wzory skróconego mnożenia do dowodzenia twierdzeń
• stosuje przekształcenia algebraiczne do rozwiązywania równań i nierówności w trudniejszych przypadkach
• stosuje nierówności pierwszego stopnia z jedną niewiadomą do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym w trudniejszych przypadkach
• upraszcza wyrażenia z wartością bezwzględną w trudniejszych przypadkach

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K)–(D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące zbiorów, przekształcania wyrażeń algebraicznych i własności wartości bezwzględnej

3. UKŁADY RÓWNAŃ

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

• podaje przykładowe rozwiązania równania liniowego z dwiema niewiadomymi
• sprawdza, czy dana para liczb spełnia dany układ równań
• wyznacza wskazaną zmienną z danego równania liniowego z dwiema niewiadomymi
• rozwiązuje układy równań metodą podstawiania, gdy równania układu są uporządkowane (proste przypadki)
• rozwiązuje układy równań metodą przeciwnych współczynników, gdy równania układu są uporządkowane (proste przypadki)
• rozpoznaje układ oznaczony, nieoznaczony oraz sprzeczny

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• do danego równania dopisuje drugie równanie tak, aby rozwiązaniem była dana para liczb
• rozwiązuje układy równań metodą podstawiania
• rozwiązuje układy równań metodą przeciwnych współczynników
• określa, czy dany układ równań jest sprzeczny, oznaczony, nieoznaczony
• stosuje układy równań liniowych do rozwiązywania prostych zadań tekstowych

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• zapisuje w postaci układu równań podane informacje tekstowe
• dobiera współczynniki liczbowe w układzie równań tak, aby dana para liczb była jego rozwiązaniem
• dopisuje drugie równanie tak, aby układ był sprzeczny, oznaczony, nieoznaczony
• rozwiązuje układy równań w trudniejszych przypadkach, stosując przekształcenia algebraiczne i wzory skróconego mnożenia

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) – (R) oraz dodatkowo:

• zapisuje rozwiązanie układu nieoznaczonego
• stosuje układy równań do rozwiązywania złożonych zadań tekstowych, w tym zadań dotyczących prędkości oraz wielkości podanych za pomocą procentów: stężeń roztworów i lokat bankowych

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K)–(D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące układów równań, w tym układy równań z trzema niewiadomymi
• stosuje układy równań w trudniejszych zadaniach tekstowych

4. FUNKCJE

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

• rozpoznaje przyporządkowania będące funkcjami w prostych przypadkach
• określa funkcję różnymi sposobami (grafem, tabelą, wykresem, opisem słownym, wzorem)
• poprawnie stosuje pojęcia: dziedzina, zbiór wartości, argument, miejsce zerowe, wartość i wykres funkcji w prostych przypadkach
• odczytuje z wykresu dziedzinę, zbiór wartości, miejsca zerowe, najmniejszą i największą wartość funkcji (w przypadku nieskomplikowanego wykresu)
• odczytuje z wykresu wartość funkcji dla danego argumentu oraz argument, którego funkcja przyjmuje daną wartość
• wskazuje wykresy funkcji rosnących, malejących i stałych wśród różnych danych wykresów
• oblicza wartość funkcji dla podanych argumentów na podstawie wzoru funkcji w prostych przypadkach
• wyznacza współrzędne punktu przecięcia wykresu funkcji danej wzorem z osią OY
• rozpoznaje wśród podanych wykresów funkcji, wykresy funkcji: $y = f(x - p)$, $y = f(x) + q$, $y = f(x - p) + q$, gdy dany jest wykres funkcji $y = f(x)$
• wskazuje wielkości odwrotnie proporcjonalne

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował poziomy (K) oraz dodatkowo:

• stosuje pojęcia: dziedzinę, zbiór wartości, argument, miejsce zerowe, wartość i wykres funkcji
• na podstawie nieskomplikowanego wykresu funkcji określa argumenty, dla których funkcja przyjmuje wartości dodatnie, ujemne oraz niedodatnie, nieujemne
• określa na podstawie wykresu przedziały monotoniczności funkcji
• wyznacza dziedzinę funkcji określonej opisem słownym
• oblicza wartość funkcji dla różnych argumentów na podstawie wzoru funkcji
• oblicza argument odpowiadający podanej wartości funkcji (w prostych przypadkach)
• sprawdza algebraicznie, czy punkt o danych współrzędnych należy do wykresu funkcji danej wzorem
• wyznacza współrzędne punktów przecięcia wykresu funkcji danej wzorem z osią OX (w prostych przypadkach)
• rysuje w prostych przypadkach wykres funkcji danej wzorem
• sporządza wykresy funkcji: $y = f(x - p)$, $y = f(x) + q$, $y = f(x - p) + q$, na podstawie danego wykresu funkcji $y = f(x)$
• stosuje funkcje i ich własności w prostych sytuacjach praktycznych
• wyznacza współczynnik proporcjonalności odwrotnej
• stosuje zależność między wielkościami odwrotnie proporcjonalnymi do rozwiązywania prostych zadań
• podaje wzór proporcjonalności odwrotnej, jeśli zna współrzędne punktu należącego do wykresu
• szkicuje wykres funkcji $f(x) = \frac{a}{x}$ dla danego $a > 0$ i $x > 0$

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) i (P) oraz dodatkowo:

• rozpoznaje i opisuje zależności funkcyjne w sytuacjach praktycznych
• przedstawia daną funkcję na różne sposoby
• uzasadnia, dobierając odpowiednio argumenty, że funkcja nie jest monotoniczna
• na podstawie wykresu funkcji odczytuje rozwiązania równania $f(x) = m$ dla ustalonej wartości m
• na podstawie wykresu funkcji odczytuje zbiory rozwiązań nierówności: $f(x) < m$, $f(x) > m$, $f(x) \leq m$, $f(x) \geq m$ dla ustalonej wartości m
• szkicuje wykresy funkcji określonej różnymi wzorami w różnych przedziałach
• szkicuje wykresy funkcji, stosując przekształcenia wykresu, w prostych przypadkach
• stosuje funkcje i ich własności w sytuacjach praktycznych, w tym proporcjonalność odwrotną, do rozwiązywania zadań dotyczących drogi, prędkości i czasu w prostych przypadkach

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował poziomy (K) – (R) oraz dodatkowo:

• odczytuje z wykresów funkcji rozwiązania równań i nierówności typu $f(x) = g(x)$, $f(x) < g(x)$, $f(x) > g(x)$
• szkicuje wykresy funkcji spełniającej podane warunki w trudniejszych przypadkach oraz określonej różnymi wzorami w różnych przedziałach
• szkicuje wykresy funkcji, stosując przekształcenia wykresu, w trudniejszych przypadkach
• stosuje funkcje i ich własności w sytuacjach praktycznych, w tym proporcjonalność odwrotną, do rozwiązywania zadań dotyczących drogi, prędkości i czasu
• uzasadnia monotoniczność na podstawie definicji funkcji opisanej nieskomplikowanym wzorem

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował wiedzę i umiejętności z poziomów (K)–(D) oraz:

• rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące funkcji
